

BAZAR RAMADAN DAN AIDILFITRI

MALAYSIA 2025

KEMENTERIAN EKONOMI
JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

STATISTIK BAZAR RAMADAN DAN AIDILFITRI MALAYSIA 2025

Pemakluman

Kepengerusian ASEAN-Malaysia 2025: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) akan mempengerusikan Jawatankuasa Sistem Statistik Komuniti ASEAN Ke-15 (ACSS15) yang bertujuan untuk memperkukuh kerjasama statistik ke arah pembangunan serantau yang mampan.

Malaysia buat julung kalinya telah menduduki tangga pertama (1) di peringkat global dalam laporan dwi-tahunan Open Data Inventory (ODIN) 2024/25 yang dikeluarkan oleh Open Data Watch (ODW), mengatasi 198 negara lain. Pencapaian ini merupakan lonjakan ketara daripada kedudukan ke-67 dalam penilaian ODIN 2022/23.

Kerajaan Malaysia telah mengisytiharkan 20 Oktober sebagai Hari Statistik Negara (MyStats Day), dengan tema 'Statistik Nadi Kehidupan'. Sementara itu, Hari Statistik Dunia Keempat akan disambut pada 20 Oktober 2025 dengan tema 'Driving Change with Quality Statistics and Data for Everyone'.

OpenDOSM NextGen adalah medium yang menyediakan katalog data dan visualisasi bagi memudahkan pengguna menganalisis pelbagai data dan boleh diakses melalui portal <https://open.dosm.gov.my>.

Announcement

ASEAN-Malaysia 2025 Chairmanship: The Department of Statistics Malaysia (DOSM) will chair the 15th ASEAN Community Statistical System Committee (ACSS15) which aims to strengthen the statistical cooperation towards sustainable regional development.

Malaysia, for the first time, ranked as number one (1) globally in the biennial Open Data Inventory (ODIN) 2024/25 report released by Open Data Watch (ODW), surpassing 198 other countries. This achievement marks a significant leap from its 67th position in the ODIN 2022/23 assessment.

The Government of Malaysia has declared October 20th as National Statistics Day (MyStats Day), with the theme 'Statistics is the Essence of Life'. Meanwhile, the Fourth World Statistics Day will be celebrated on 20th October 2025, with the theme 'Driving Change with Quality Statistics and Data for Everyone'.

OpenDOSM NextGen is a medium that provides data catalogue and visualisations to facilitate users' analysis and can be accessed through <https://open.dosm.gov.my>.

JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA
DEPARTMENT OF STATISTICS MALAYSIA

Diterbitkan dan dicetak oleh / *Published and printed by*

Jabatan Perangkaan Malaysia

Department of Statistics Malaysia

Blok C6 & C7, Kompleks C,

Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan

62514 Putrajaya,

MALAYSIA

Tel.	: 03-8885 7000
Faks	: 03-8888 9248
Portal	: https://www.dosm.gov.my
Facebook / X / Instagram / YouTube	: StatsMalaysia
E-mel / E-mail	: info@dosm.gov.my (pertanyaan umum / general enquiries)
	: data@dosm.gov.my (pertanyaan & permintaan data / data request & enquiries)
Harga / Price	: RM25.00

Diterbitkan pada Jun 2025 / *Published in June 2025*

Hakcipta terpelihara / All rights reserved

Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukar dalam apa-apa bentuk atau alat apa jua pun kecuali setelah mendapat kebenaran daripada Jabatan Perangkaan Malaysia. Pengguna yang mengeluarkan sebarang maklumat dari terbitan ini sama ada yang asal atau diolah semula hendaklah meletakkan kenyataan berikut:

“Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia”

No part of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means or stored in database without the prior written permission from Department of Statistics Malaysia. Users reproducing content of this publication with or without adaptation should quote the following:

“Source: Department of Statistics Malaysia”

ISSN 3009 – 0164

Kata Pengantar

Penerbitan Statistik Bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025 memaparkan statistik utama berdasarkan survei bazar Ramadan dan Aidilfitri yang bermula pada 2 hingga 30 Mac 2025. Survei ini dilaksanakan secara temu ramah bersemuka terhadap peniaga dan pemerhatian di bazar Ramadan dan bazar Aidilfitri yang berdaftar dengan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) di seluruh Malaysia.

Laporan ini memaparkan nilai jualan, bilangan pekerja dan bilangan gerai perniagaan di bazar Ramadan dan bazar Aidilfitri yang beroperasi di seluruh negara bagi tahun 2025. Statistik yang diterbitkan adalah sehingga di peringkat daerah. Laporan ini memberikan maklumat penting yang boleh dijadikan input kepada agensi-agensi kerajaan, ahli ekonomi dan penyelidik bagi tujuan membuat perancangan dan penggubalan dasar.

Laporan ini mengandungi lima bahagian. Bahagian pertama memaparkan penemuan utama survei ini. Bahagian kedua pula membentangkan rencana berkaitan bazar Ramadan & Aidilfitri. Bahagian tiga penerbitan ini memuatkan rangkuman *newsletter* dan infografik berkaitan bazar Ramadan dan Aidilfitri. Sementara itu, bahagian keempat pula memaparkan jadual statistik survei bazar Ramadan dan Aidilfitri. Bahagian lima pula mengandungi nota teknikal bagi menerangkan konsep, definisi dan metodologi bagi membantu pengguna memahami statistik yang diterbitkan. Semua data atau maklumat yang dilaporkan ini hanya untuk tujuan statistik sahaja.

DOSM ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan atas kerjasama responden, PBT serta semua agensi yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam menjayakan survei dan penyediaan laporan ini. Cadangan dan pandangan ke arah memperbaiki lagi laporan ini pada masa hadapan amatlah dihargai.

DATO' SRI DR. MOHD UZIR MAHIDIN

Ketua Perangkawan Malaysia
Jun 2025

Isi Kandungan

Kata Pengantar	i
Infografik Statistik Bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025	1
Bahagian 1: Penemuan Utama Survei Bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025	3
Bahagian 2: Rencana	49
Bahagian 3: <i>Newsletter</i> dan Infografik Bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025	67
Bahagian 4: Jadual Statistik	89
Bahagian 5: Nota Teknikal	113

Statistik Bazar Ramadan dan Aidilfitri Malaysia 2025

Bilangan gerai
perniagaan

2025: 96,549
2023: 77,727

11.5%

Nilai
jualan

2025: RM3.2 bilion
2023: RM2.5 bilion

12.9%

Jumlah
pekerja

2025: 281,876 orang
2023: 203,667 orang

17.6%

Johor

13,630

RM476 juta

44,525 orang

Kedah

9,652

RM218 juta

26,050 orang

Kelantan

3,979

RM106 juta

10,869 orang

Melaka

4,009

RM90 juta

13,108 orang

Negeri Sembilan

4,797

RM120 juta

13,883 orang

Pahang

4,688

RM125 juta

13,272 orang

Pulau Pinang

6,832

RM272 juta

27,226 orang

Perak

5,988

RM176 juta

20,548 orang

Perlis

660

RM15 juta

1,813 orang

Selangor

15,000

RM668 juta

38,811 orang

Terengganu

9,453

RM212 juta

20,045 orang

Sabah

5,595

RM127 juta

13,930 orang

Sarawak

5,633

RM171 juta

17,723 orang

W.P. Kuala Lumpur

5,417

RM381 juta

16,142 orang

W.P. Labuan

271

RM7 juta

823 orang

W.P. Putrajaya

945

RM46 juta

35,417 orang

* Tahun ke tahun

Bahagian 1

Penemuan Utama Survei Bazar
Ramadan dan Aidilfitri 2025

Penemuan Utama

1. PENDAHULUAN

Penerbitan ini memaparkan statistik bagi bilangan gerai perniagaan, nilai jualan dan jumlah pekerja di bazar Ramadan dan Aidilfitri yang beroperasi di seluruh negara bagi tahun 2025. Statistik ini dikumpul melalui survei di lapangan yang telah dilaksanakan dalam tempoh 2 Mac hingga 30 Mac 2025.

2. PRESTASI BAZAR RAMADAN DAN BAZAR AIDILFITRI SECARA KESELURUHAN DI MALAYSIA

Bilangan gerai perniagaan yang beroperasi di bazar Ramadan dan Aidilfitri meningkat daripada 77,727 gerai pada tahun 2023 kepada 96,549 gerai pada tahun 2025 dengan kadar pertumbuhan tahunan 11.5 peratus. Prestasi bazar Ramadan dan Aidilfitri menunjukkan peningkatan yang memberangsangkan pada tahun 2025 dengan nilai jualan meningkat 12.9 peratus, mencapai RM3.2 bilion berbanding RM2.5 bilion pada tahun 2023. Peningkatan ini seiring dengan pertambahan bilangan pekerja 17.6 peratus, merekodkan 281,876 orang seperti di **Paparan 1**.

Paparan 1: Statistik Bilangan Gerai, Nilai Jualan dan Jumlah Pekerja
Bazar Ramadan dan Bazar Aidilfitri, 2023 dan 2025

	 Bilangan Gerai	 Nilai Jualan (RM bilion)	 Jumlah Pekerja (Orang)
2025	96,549	3.2	281,876
2023	77,727	2.5	203,667
 CAGR	11.5%	12.9%	17.6%

2.1. PRESTASI BAZAR RAMADAN DI MALAYSIA

Pada tahun 2025, bilangan gerai perniagaan yang beroperasi di bazar Ramadan meningkat kepada 82,084 gerai berbanding 65,415 gerai pada tahun 2023, dengan kadar pertumbuhan tahunan 12.0 peratus. Bazar Ramadan mencatatkan nilai jualan keseluruhan berjumlah RM2.6 bilion pada tahun 2025, mencerminkan pertumbuhan positif 14.9 peratus berbanding tahun 2023. Sementara itu, bilangan pekerja yang terlibat dalam bazar Ramadan meningkat secara ketara, 18.7 peratus kepada 241,379 orang, berbanding 171,386 orang pada tahun 2023 (**Paparan 2**).

Paparan 2: Statistik Bilangan Gerai, Nilai Jualan dan Jumlah Pekerja Bazar Ramadan, 2023 dan 2025

	Bilangan Gerai	Nilai Jualan (RM bilion)	Jumlah Pekerja (Orang)
2025	82,084	2.6	241,379
2023	65,415	2.0	171,386
CAGR	12.0%	14.9%	18.7%

2.2. PRESTASI BAZAR AIDILFITRI DI MALAYSIA

Bazar Aidilfitri turut mencatatkan pertumbuhan dari segi bilangan gerai perniagaan, iaitu daripada 12,312 gerai pada tahun 2023 kepada 14,465 gerai pada tahun 2025, dengan kadar pertumbuhan tahunan 8.4 peratus. Dari segi nilai jualan, bazar Aidilfitri turut menunjukkan prestasi yang memberangsangkan dengan jumlah jualan meningkat 5.1 peratus kepada RM0.6 bilion berbanding tahun 2023 (RM0.5 bilion). Dari segi bilangan pekerja, bazar Aidilfitri mencatatkan peningkatan 12.0 peratus, iaitu daripada 32,281 orang pada tahun 2023 kepada 40,497 orang pada tahun 2025 seperti di **Paparan 3**.

Paparan 3: Statistik Bilangan Gerai, Nilai Jualan dan Jumlah Pekerja Bazar Aidilfitri, 2023 dan 2025

	 Bilangan Gerai	 Nilai Jualan (RM bilion)	 Jumlah Pekerja (Orang)
2025	14,465	0.6	40,497
2023	12,312	0.5	32,281
 CAGR	8.4%	5.1%	12.0%

3. PRESTASI BAZAR RAMADAN DAN BAZAR AIDILFITRI MENGIKUT NEGERI

Bagi prestasi mengikut negeri, Selangor mencatatkan bilangan gerai perniagaan tertinggi di bazar Ramadan dan Aidilfitri pada tahun 2025 dengan 15,000 gerai, 15.5 peratus daripada jumlah keseluruhan gerai. Dari segi prestasi nilai jualan mengikut negeri, Selangor merekodkan nilai jualan tertinggi berjumlah RM0.7 bilion dengan jumlah pekerja 38,811 orang. Ini diikuti oleh negeri Johor dengan nilai jualan RM0.5 bilion dan jumlah pekerja 44,525 orang, sementara itu W.P. Kuala Lumpur yang merekodkan nilai jualan RM0.4 bilion dengan jumlah pekerja 16,142 orang. Ketiga-tiga negeri ini menyumbang kepada 47.5 peratus daripada jumlah nilai jualan bazar Ramadan dan Aidilfitri di seluruh negara (**Paparan 4**).

**Paparan 4: Statistik Bilangan Gerai, Nilai Jualan dan Jumlah Pekerja
Bazar Ramadan dan Bazar Aidilfitri mengikut Negeri, 2025**

	 Bilangan Gerai	 Nilai Jualan (RM juta)	 Jumlah Pekerja (Orang)
 Johor	13,630	475.8	44,525
 Kedah	9,652	218.4	26,050
 Kelantan	3,979	105.9	10,869
 Melaka	4,009	90.0	13,108
 Negeri Sembilan	4,797	120.4	13,883
 Pahang	4,688	125.0	13,272
 Pulau Pinang	6,832	272.3	27,226
 Perak	5,988	175.9	20,548
 Perlis	660	14.9	1,813
 Selangor	15,000	667.9	38,811
 Terengganu	9,453	212.1	20,045
 Sabah	5,595	126.7	13,930
 Sarawak	5,633	170.6	17,723
 W.P. Kuala Lumpur	5,417	381.0	16,142
 W.P. Labuan	271	6.9	823
 W.P. Putrajaya	945	45.7	3,108
 Malaysia	96,549	3,209.5	281,876

3.1. PRESTASI BAZAR RAMADAN MENGIKUT NEGERI

Negeri Selangor mencatatkan bilangan gerai perniagaan tertinggi bagi bazar Ramadan pada tahun 2025 dengan 13,127 gerai, diikuti oleh Johor (11,202 gerai), Terengganu (7,893 gerai) dan Kedah (7,847 gerai) (**Paparan 5**).

Dari segi analisis prestasi nilai jualan, Selangor merekodkan nilai jualan tertinggi berjumlah RM558.0 juta, diikuti oleh W.P. Kuala Lumpur berjumlah RM361.9 juta dan Johor berjumlah RM331.5 juta. Di samping itu, Pulau Pinang (RM225.5 juta), Terengganu (RM182.2 juta) dan Kedah (RM164.5 juta) turut mencatatkan nilai jualan yang tinggi.

Bagi prestasi jumlah pekerja, Johor merekodkan bilangan pekerja tertinggi iaitu seramai 37,415 orang, diikuti oleh Selangor dengan 32,989 orang dan Pulau Pinang dengan 25,515 orang.

Paparan 5: Statistik Bilangan Gerai, Nilai Jualan dan Jumlah Pekerja Bazar Ramadan mengikut Negeri, 2025

	 Bilangan Gerai	 Nilai Jualan (RM juta)	 Jumlah Pekerja (Orang)
 Johor	11,202	331.5	37,415
 Kedah	7,847	164.5	20,541
 Kelantan	3,277	89.4	8,931
 Melaka	3,201	52.7	10,519
 Negeri Sembilan	3,606	91.3	11,246
 Pahang	4,076	96.9	11,688
 Pulau Pinang	6,084	225.5	25,515
 Perak	5,093	148.5	18,113
 Perlis	620	13.6	1,693
 Selangor	13,127	558.0	32,989
 Terengganu	7,893	182.2	16,477
 Sabah	4,649	105.5	11,082
 Sarawak	5,336	153.1	16,999
 W.P. Kuala Lumpur	5,201	361.9	15,528
 W.P. Labuan	227	6.5	735
 W.P. Putrajaya	645	28.3	1,908
 Malaysia	82,084	2,609.5	241,379

3.2. PRESTASI BAZAR AIDILFITRI MENGIKUT NEGERI

Pada tahun 2025, Johor mencatatkan bilangan gerai perniagaan tertinggi di bazar Aidilfitri, iaitu dengan jumlah 2,428 gerai. Selangor merekodkan 1,873 gerai, manakala Kedah dan Terengganu masing-masing mencatatkan 1,805 dan 1,560 gerai. Beberapa negeri lain juga menunjukkan bilangan gerai perniagaan yang tinggi seperti Negeri Sembilan, Sabah, Perak dan Melaka. Keseluruhannya, 14,465 gerai perniagaan telah beroperasi di seluruh negara bagi bazar Aidilfitri (**Paparan 6**).

Dari segi nilai jualan, Johor mencatatkan nilai jualan tertinggi di peringkat negeri dengan RM144.3 juta, diikuti oleh Selangor berjumlah RM109.9 juta dan Kedah berjumlah RM53.9 juta. Bagi jumlah pekerja, Johor merekodkan bilangan tertinggi iaitu 7,110 orang, diikuti oleh Selangor dengan 5,822 orang dan Kedah dengan 5,509 orang.

Paparan 6: Statistik Bilangan Gerai, Nilai Jualan dan Jumlah Pekerja Bazar Aidilfitri mengikut Negeri, 2025

	 Bilangan Gerai	 Nilai Jualan (RM juta)	 Jumlah Pekerja (Orang)
 Johor	2,428	144.3	7,110
 Kedah	1,805	53.9	5,509
 Kelantan	702	16.6	1,938
 Melaka	808	37.3	2,589
 Negeri Sembilan	1,191	29.0	2,637
 Pahang	612	28.1	1,584
 Pulau Pinang	748	46.8	1,711
 Perak	895	27.4	2,435
 Perlis	40	1.3	120
 Selangor	1,873	109.9	5,822
 Terengganu	1,560	29.9	3,568
 Sabah	946	21.2	2,848
 Sarawak	297	17.5	724
 W.P. Kuala Lumpur	216	19.0	614
 W.P. Labuan	44	0.4	88
 W.P. Putrajaya	300	17.4	1,200
 Malaysia	14,465	600.1	40,497

4. PRESTASI BAZAR RAMADAN DAN BAZAR AIDILFITRI MENGIKUT DAERAH

Pada tahun 2025, tiga daerah utama yang mencatatkan nilai jualan tertinggi bagi bazar Ramadan dan bazar Aidilfitri ialah Johor Bahru, Petaling dan Gombak. Johor Bahru merekodkan nilai jualan berjumlah RM261.1 juta dengan jumlah pekerja 24,889 orang, diikuti Petaling dengan jumlah RM184.7 juta dan 9,586 orang pekerja dan Gombak berjumlah RM122.0 juta dengan 8,243 orang pekerja (**Paparan 7**).

Paparan 7: Nilai Jualan Tertinggi Bazar Ramadan dan Bazar Aidilfitri mengikut Daerah, 2023

 Nilai Jualan (RM juta)	 Daerah	 Jumlah Pekerja (Orang)
261.1	Johor Bahru	24,889
184.7	Petaling	9,586
122.0	Gombak	8,243

4.2. PRESTASI BAZAR RAMADAN MENGIKUT DAERAH

Petaling mencatatkan nilai jualan tertinggi bagi bazar Ramadan, RM163.9 juta bagi tahun 2025, dengan jumlah pekerja 8,896 orang. Johor Bahru daerah kedua tertinggi dengan nilai jualan RM162.1 juta dan 21,295 orang pekerja, diikuti oleh Gombak yang merekodkan RM120.8 juta nilai jualan dan 8,123 orang jumlah pekerja (**Paparan 8**).

Paparan 8: Nilai Jualan Tertinggi Bazar Ramadan mengikut Daerah, 2025

 Nilai Jualan (RM juta)	 Daerah	 Jumlah Pekerja (Orang)
163.9	Petaling	8,896
162.1	Johor Bahru	21,295
120.8	Gombak	8,123

4.3 PRESTASI BAZAR AIDILFITRI MENGIKUT DAERAH

Johor Bahru mencatatkan nilai jualan tertinggi bagi bazar Aidilfitri berjumlah RM99.0 juta dengan penglibatan 3,594 jumlah pekerja pada tahun 2025. Daerah Klang kedua tertinggi dengan nilai jualan RM55.6 juta dan 2,772 orang pekerja, manakala Melaka Tengah mencatatkan nilai jualan berjumlah RM36.0 juta dengan 2,259 orang pekerja (Paparan 9).

Paparan 9: Nilai Jualan Tertinggi Bazar Aidilfitri mengikut Daerah, 2025

 Nilai Jualan (RM juta)	 Daerah	 Jumlah Pekerja (Orang)
99.0	Johor Bahru	3,594
55.6	Klang	2,772
36.0	Melaka Tengah	2,259

Penemuan Mengikut Negeri Bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

13,630

RM475.8 juta

44,525 orang

Batu Pahat

1,461

RM48.9 juta

4,732 orang

Johor Bahru

6,412

RM261.1 juta

24,889 orang

Kluang

868

RM25.5 juta

2,188 orang

Kota Tinggi

1,200

RM38.8 juta

3,722 orang

Kulai

998

RM25.7 juta

2,334 orang

Tangkak

361

RM9.3 juta

880 orang

Mersing

176

RM4.2 juta

302 orang

Muar

789

RM23.0 juta

1,975 orang

Segamat

652

RM19.4 juta

1,607 orang

Pontian

713

RM19.8 juta

1,896 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Johor

Negeri Johor mencatatkan bilangan gerai perniagaan berjumlah 13,630 gerai bagi bazar Ramadan dan Aidilfitri tahun 2025. Daerah Johor Bahru merekodkan bilangan gerai perniagaan tertinggi dengan 6,412 gerai dan diikuti oleh Batu Pahat yang berjumlah 1,461 gerai. Daerah Kota Tinggi pula menyumbang 1,200 gerai manakala Kulai merekodkan 998 gerai.

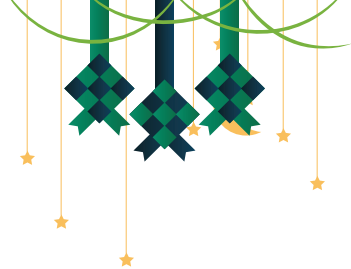
Dari segi nilai jualan, negeri Johor merekodkan nilai jualan keseluruhan berjumlah RM475.8 juta dengan daerah tertinggi turut direkodkan oleh Johor Bahru berjumlah RM261.1 juta. Batu Pahat dan Kota Tinggi masing-masing mencatatkan nilai jualan RM48.9 juta dan RM38.8 juta. Kulai pula merekodkan nilai jualan berjumlah RM25.7 juta.

Jumlah pekerja di Johor berjumlah 44,525 orang bagi tempoh pelaksanaan bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025. Johor Bahru mencatatkan jumlah pekerja tertinggi iaitu 24,889 orang, diikuti Batu Pahat dengan 4,732 orang. Kota Tinggi dan Kulai masing-masing dengan jumlah pekerja 3,722 orang dan 2,334 orang.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

9,652

RM218.4 juta

26,050 orang

Langkawi

356

RM6.2 juta

782 orang

Kubang Pasu

1,091

RM26.9 juta

3,006 orang

Padang Terap

489

RM6.6 juta

1,484 orang

Sik

290

RM2.7 juta

748 orang

Pendang

667

RM12.5 juta

1,911 orang

Kota Setar

1,439

RM39.0 juta

4,492 orang

Kuala Muda

2,482

RM58.2 juta

5,557 orang

Yan

527

RM7.5 juta

1,640 orang

Baling

619

RM22.8 juta

1,899 orang

Kulim

1,159

RM25.9 juta

2,775 orang

Pokok Sena

175

RM2.1 juta

527 orang

Bandar Baharu

358

RM8.2 juta

1,229 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Kedah

Pada tahun 2025, Negeri Kedah merekodkan bilangan gerai perniagaan yang berjumlah 9,652 gerai bagi bazar Ramadan dan Aidilfitri. Daerah yang merekodkan jumlah tertinggi ialah Kuala Muda dengan 2,482 gerai, diikuti oleh Kota Setar berjumlah 1,439 gerai. Daerah lain yang turut menyumbang bilangan gerai perniagaan melebihi 1,000 gerai termasuk Kulim dengan 1,159 gerai serta Kubang Pasu berjumlah 1,091 gerai.

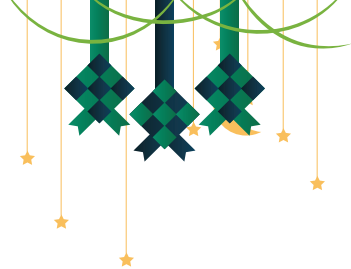
Nilai jualan bazar Ramadan dan Aidilfitri Kedah berjumlah RM218.4 juta. Kuala Muda mencatatkan nilai jualan tertinggi berjumlah RM58.2 juta, diikuti oleh Kota Setar dengan RM39.0 juta. Kubang Pasu dan Kulim pula masing-masing menyumbang RM26.9 juta dan RM25.9 juta.

Bagi jumlah pekerja, 26,050 orang terlibat bagi pelaksanaan bazar di Kedah. Daerah Kuala Muda mencatatkan jumlah pekerja tertinggi iaitu 5,557 orang, diikuti Kota Setar dengan 4,492 orang. Kubang Pasu dan Kulim masing-masing merekodkan 3,006 orang dan 2,775 orang.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Negeri
Kelantan

Jumlah keseluruhan

	3,979
	RM105.9 juta
	10,869 orang

Kota Bharu

	1,477
	RM45.4 juta
	4,233 orang

Tumpat

	313
	RM8.1 juta
	775 orang

Pasir Mas

	190
	RM3.8 juta
	506 orang

Pasir Puteh

	476
	RM6.4 juta
	519 orang

Bachok

	155
	RM3.9 juta
	354 orang

Machang

	182
	RM4.0 juta
	486 orang

Jeli

	208
	RM11.0 juta
	834 orang

Tanah Merah

	675
	RM16.0 juta
	2,000 orang

Gua Musang

	160
	RM3.9 juta
	500 orang

Kuala Krai

	143
	RM3.4 juta
	662 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Kelantan

Negeri Kelantan mencatatkan 3,979 gerai perniagaan yang beroperasi di bazar Ramadan dan Aidilfitri pada tahun 2025. Daerah tertinggi ialah Kota Bharu dengan 1,477 gerai, diikuti Tanah Merah berjumlah 675 gerai, Pasir Puteh dan Tumpat masing-masing mencatatkan 476 gerai dan 313 gerai.

Kelantan mencatatkan jumlah nilai jualan keseluruhan berjumlah RM105.9 juta. Kota Bharu mendahului dengan RM45.4 juta, diikuti oleh Tanah Merah dengan RM16.0 juta. Nilai jualan di Jeli RM11.0 juta manakala Tumpat RM8.1 juta dan Pasir Puteh RM6.4 juta.

Jumlah pekerja yang terlibat di bazar Kelantan berjumlah 10,869 orang. Kota Bharu mencatatkan jumlah pekerja tertinggi dengan 4,233 orang, diikuti Tanah Merah dengan 2,000 orang. Daerah Jeli dan Tumpat merekodkan 834 orang dan 775 orang.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

4,009

RM90.0 juta

13,108 orang

Melaka Tengah

2,793

RM70.3 juta

8,994 orang

Alor Gajah

788

RM13.0 juta

2,756 orang

Jasin

428

RM6.8 juta

1,358 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Melaka

Pada tahun 2025, Negeri Melaka mencatatkan bilangan gerai perniagaan berjumlah 4,009 gerai di bazar Ramadan dan Aidilfitri. Daerah Melaka Tengah menjadi penyumbang utama dengan 2,793 gerai, diikuti oleh Alor Gajah berjumlah 788 gerai dan Jasin dengan 428 gerai.

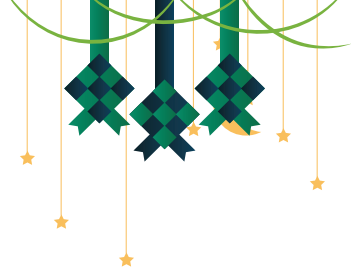
Nilai jualan keseluruhan di Melaka berjumlah RM90.0 juta. Melaka Tengah menyumbang berjumlah RM70.3 juta, jauh mengatasi Alor Gajah yang mencatatkan RM13.0 juta dan Jasin dengan RM6.8 juta.

Melaka merekodkan penglibatan 13,108 orang pekerja di seluruh negeri, dengan daerah Melaka Tengah mencatat jumlah tertinggi iaitu 8,994 orang. Alor Gajah dan Jasin masing-masing mencatatkan 2,756 orang dan 1,358 orang.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Negeri
Negeri Sembilan

Jumlah keseluruhan

4,797

RM120.4 juta

13,883 orang

Seremban

2,601

RM71.8 juta

7,480 orang

Port Dickson

444

RM10.4 juta

1,420 orang

Jelebu

144

RM2.3 juta

455 orang

Rembau

206

RM6.0 juta

419 orang

Tampin

504

RM13.3 juta

1,658 orang

Kuala Pilah

476

RM7.7 juta

1,125 orang

Jempol

422

RM8.8 juta

1,326 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Negeri Sembilan

Negeri Sembilan mencatatkan 4,797 gerai perniagaan dalam bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025. Seremban menyumbang gerai paling banyak iaitu 2,601 gerai, diikuti Tampin dengan 504 gerai dan Kuala Pilah berjumlah 476 gerai.

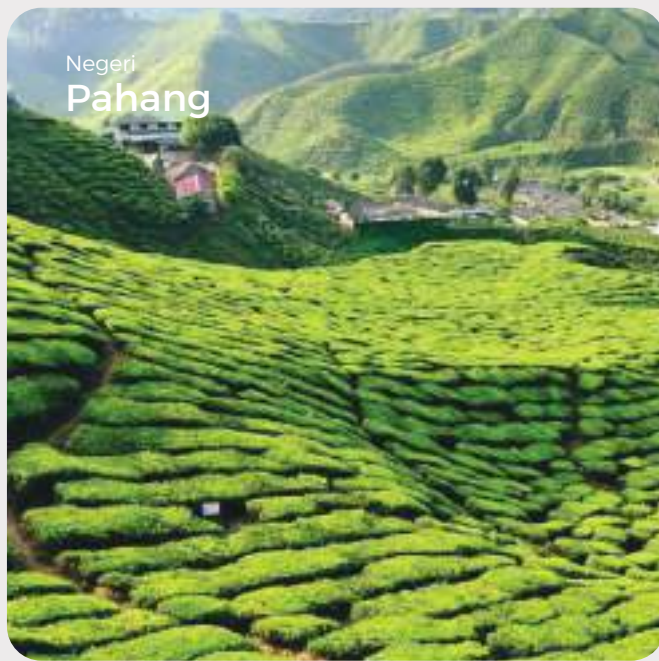
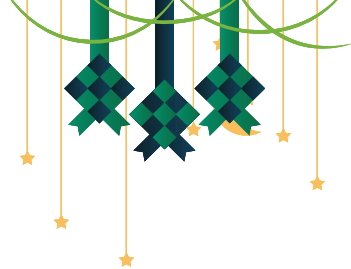
Nilai jualan keseluruhan bagi Negeri Sembilan berjumlah RM120.4 juta. Seremban mendahului dengan jumlah RM71.8 juta, sementara Tampin dan Port Dickson masing-masing mencatatkan RM13.3 juta dan RM10.4 juta.

Jumlah pekerja direkodkan di seluruh Negeri Sembilan adalah 13,883 orang, dengan Seremban mencatat jumlah tertinggi iaitu 7,480 orang, diikuti oleh Tampin (1,658 orang) dan Port Dickson (1,420 orang).

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Negeri
Pahang

Jumlah keseluruhan

4,688

RM125.0 juta

13,272 orang

Pekan

227

RM5.7 juta

718 orang

Kuantan

1,890

RM57.0 juta

5,240 orang

Rompin

754

RM20.0 juta

2,135 orang

Maran

285

RM7.2 juta

581 orang

Bera

236

RM4.4 juta

823 orang

Jerantut

241

RM4.6 juta

532 orang

Temerloh

537

RM11.9 juta

1,834 orang

Raub

100

RM3.0 juta

300 orang

Bentong

178

RM4.6 juta

398 orang

Lipis

110

RM3.7 juta

319 orang

Cameron Highlands

130

RM2.9 juta

392 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Pahang

Negeri Pahang merekodkan bilangan gerai perniagaan berjumlah 4,688 gerai bagi bazar Ramadan dan Aidilfitri pada tahun 2025. Kuantan merekodkan bilangan gerai tertinggi dengan 1,890 gerai, diikuti Rompin dengan 754 gerai dan Temerloh berjumlah 537 gerai. Daerah lain seperti Maran, Jerantut, Bera dan Pekan turut merekodkan lebih 200 gerai.

Nilai jualan keseluruhan negeri ini berjumlah RM125.0 juta. Kuantan merupakan penyumbang utama dengan RM57.0 juta, diikuti Rompin RM20.0 juta dan Temerloh RM11.9 juta. Daerah seperti Maran dan Pekan pula masing-masing mencatatkan nilai jualan melebihi RM5.0 juta.

Bagi jumlah pekerja, Pahang merekodkan 13,272 orang pekerja, dengan Kuantan mencatat bilangan tertinggi iaitu 5,240 orang. Rompin dan Temerloh masing-masing merekodkan 2,135 dan 1,834 orang. Daerah seperti Bera, Pekan, Maran dan Jerantut turut mencatat jumlah melebihi 500 orang.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Negeri
Pulau Pinang

Jumlah keseluruhan

	6,832
	RM272.3 juta
	27,226 orang

Seberang Perai Tengah

	2,718
	RM102.6 juta
	10,809 orang

Seberang Perai Utara

	1,377
	RM33.4 juta
	6,033 orang

Seberang Perai Selatan

	578
	RM8.9 juta
	2,671 orang

Barat Daya

	1,065
	RM62.5 juta
	3,850 orang

Timur Laut

	1,094
	RM65.0 juta
	3,863 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Pulau Pinang

Pada tahun 2025, Pulau Pinang merekodkan 6,832 gerai perniagaan bagi bazar Ramadan dan Aidilfitri. Seberang Perai Tengah merupakan daerah tertinggi dengan 2,718 gerai, diikuti oleh Seberang Perai Utara berjumlah 1,377 gerai. Timur Laut, Barat Daya dan Seberang Perai Selatan pula masing-masing mencatatkan lebih 500 gerai.

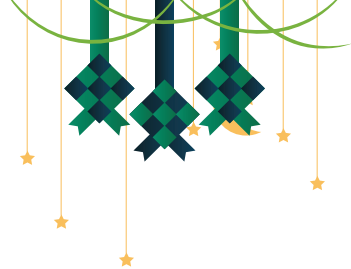
Pulau Pinang berjaya mencatatkan nilai jualan berjumlah RM272.3 juta. Daerah yang menyumbang nilai jualan tertinggi adalah Seberang Perai Tengah dengan RM102.6 juta, diikuti oleh Timur Laut dengan RM65.0 juta dan Barat Daya dengan RM62.5 juta.

Bagi jumlah pekerja, 27,226 orang direkodkan bagi bazar di Pulau Pinang. Seberang Perai Tengah merekodkan jumlah pekerja tertinggi dengan 10,809 orang, diikuti oleh Seberang Perai Utara berjumlah 6,033 orang dan Timur Laut berjumlah 3,863 orang.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Negeri
Perak

Jumlah keseluruhan

5,988

RM175.9 juta

20,548 orang

Batang Padang

148

RM3.6 juta

399 orang

Manjung

790

RM22.2 juta

2,478 orang

Kinta

2,097

RM63.7 juta

6,613 orang

Kerian

453

RM11.6 juta

1,400 orang

Kuala Kangsar

165

RM17.4 juta

2,071 orang

Larut dan Matang

879

RM20.4 juta

2,483 orang

Hilir Perak

340

RM8.7 juta

1,355 orang

Ulu Perak

91

RM5.5 juta

722 orang

Bagan Datuk

15

RM0.5 juta

63 orang

Perak Tengah

173

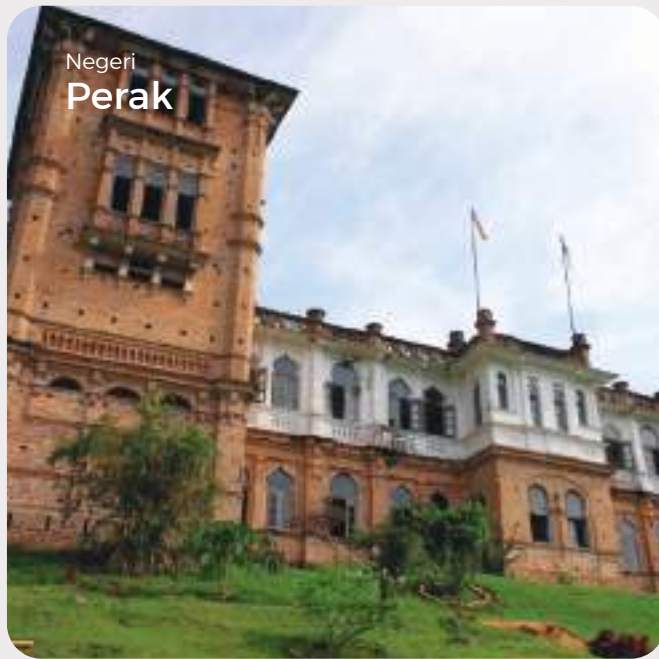
RM5.1 juta

529 orang

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Negeri
Perak

Jumlah keseluruhan

5,988

RM175.9 juta

20,548 orang

Kampar

111

RM2.7 juta

380 orang

Muallim

434

RM9.7 juta

1,354 orang

Selama

292

RM4.7 juta

701 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Perak

Pada tahun 2025, Negeri Perak merekodkan 5,988 gerai perniagaan bagi bazar Ramadan dan Aidilfitri. Daerah Kinta merekodkan jumlah tertinggi dengan 2,097 gerai, diikuti oleh Larut dan Matang berjumlah 879 gerai serta Manjung dengan 790 gerai. Beberapa daerah lain seperti Kerian dan Muallim turut mencatat lebih 400 gerai perniagaan.

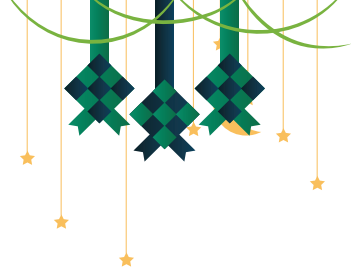
Dari segi nilai jualan, Perak menjana nilai jualan RM175.9 juta pada tahun 2025. Kinta muncul sebagai penyumbang tertinggi dengan RM63.7 juta, manakala Manjung dan Larut dan Matang masing-masing mencatatkan RM22.2 juta dan RM20.4 juta. Daerah Kuala Kangsar pula menyumbang RM17.4 juta, manakala daerah lain merekodkan nilai antara RM0.5 juta hingga RM12.0 juta.

Jumlah pekerja yang terlibat bagi bazar di Perak berjumlah 20,548 orang. Daerah Kinta menyumbang jumlah pekerja tertinggi iaitu 6,613 orang, diikuti oleh Larut dan Matang (2,483 orang), Manjung (2,478 orang) dan Kuala Kangsar (2,071 orang). Kebanyakan daerah lain mencatat jumlah pekerja antara 300 hingga 1,400 orang.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

660

RM14.9 juta

1,813 orang

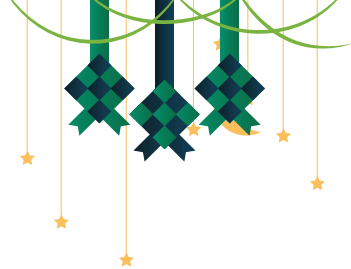
Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Perlis

Negeri Perlis mencatatkan 660 gerai perniagaan bagi bazar Ramadan dan Aidilfitri tahun 2025. Jumlah nilai jualan keseluruhan yang direkodkan di Perlis berjumlah RM14.9 juta. Manakala, 1,813 jumlah pekerja terlibat bagi bazar di Perlis.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

	15,000
	RM667.9 juta
	38,811 orang

Gombak

	2,958
	RM122.0 juta
	8,243 orang

Ulu Langat

	1,436
	RM66.1 juta
	3,080 orang

Ulu Selangor

	1,661
	RM65.4 juta
	4,698 orang

Klang

	2,122
	RM110.8 juta
	5,866 orang

Kuala Langat

	754
	RM30.8 juta
	1,887 orang

Kuala Selangor

	1,040
	RM39.3 juta
	2,636 orang

Petaling

	3,881
	RM184.7 juta
	9,586 orang

Sepang

	698
	RM29.1 juta
	1,559 orang

Sabak Bernam

	450
	RM19.7 juta
	1,256 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Selangor

Pada tahun 2025, Negeri Selangor mencatatkan jumlah gerai perniagaan berjumlah 15,000 gerai bagi bazar Ramadan dan Aidilfitri. Petaling merupakan daerah tertinggi dengan 3,881 gerai, diikuti oleh Gombak berjumlah 2,958 gerai dan Klang berjumlah 2,122 gerai. Kuala Selangor, Ulu Selangor dan Ulu Langat masing-masing turut menyumbang dengan lebih 1,000 gerai.

Selangor juga mencatatkan nilai jualan berjumlah RM667.9 juta. Daerah Petaling mendahului dengan RM184.7 juta, diikuti oleh Gombak berjumlah RM122.0 juta dan Klang berjumlah RM110.8 juta. Ulu Selangor dan Ulu Langat turut menyumbang nilai jualan melebihi RM50.0 juta.

Bagi jumlah pekerja, 38,811 orang terlibat dalam pelaksanaan bazar di Selangor. Daerah Petaling mencatatkan bilangan jumlah pekerja tertinggi iaitu 9,586 orang, diikuti oleh Gombak dengan 8,243 orang. Klang dan Ulu Selangor masing-masing mencatatkan lebih 4,000 jumlah pekerja.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

9,453

RM212.1 juta

20,045 orang

Kuala Terengganu

2,371

RM73.1 juta

6,478 orang

Kemaman

1,146

RM35.2 juta

3,234 orang

Dungun

2,693

RM18.7 juta

1,852 orang

Marang

426

RM13.3 juta

1,274 orang

Setiu

611

RM12.7 juta

1,403 orang

Hulu Terengganu

531

RM12.7 juta

1,373 orang

Besut

838

RM23.7 juta

2,215 orang

Kuala Nerus

837

RM22.7 juta

2,216 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Terengganu

Negeri Terengganu mencatatkan 9,453 gerai perniagaan dalam pelaksanaan bazar Ramadan dan Aidilfitri tahun 2025. Daerah Dungun mencatatkan bilangan tertinggi dengan 2,693 gerai, diikuti oleh Kuala Terengganu berjumlah 2,371 gerai dan Kemaman berjumlah 1,146 gerai. Daerah Besut dan Kuala Nerus turut menyumbang lebih 800 gerai.

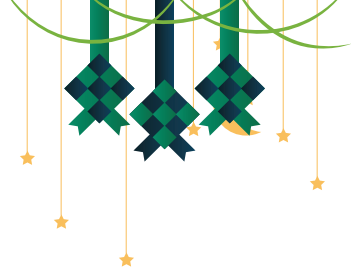
Terengganu merekodkan nilai jualan keseluruhan berjumlah RM212.1 juta. Kuala Terengganu menyumbang nilai jualan tertinggi dengan RM73.1 juta, diikuti Kemaman berjumlah RM35.2 juta dan Besut berjumlah RM23.7 juta. Daerah lain seperti Dungun dan Kuala Nerus turut menyumbang lebih RM15.0 juta.

Bagi jumlah pekerja berjumlah 20,045 orang direkodkan di seluruh bazar Negeri Terengganu. Kuala Terengganu mencatatkan jumlah pekerja tertinggi iaitu 6,478 orang, diikuti Kemaman (3,234 orang) dan Kuala Nerus (2,216 orang). Daerah lain seperti Besut turut mencatat jumlah pekerja antara 1,000 hingga 2,215 orang.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Negeri
Sabah

Jumlah keseluruhan

5,595

RM126.7 juta

13,930 orang

Tawau

734

RM15.8 juta

2,211 orang

Lahad Datu

210

RM3.3 juta

679 orang

Semporna

309

RM5.5 juta

770 orang

Sandakan

449

RM9.1 juta

1,575 orang

Kinabatangan

80

RM1.1 juta

184 orang

Beluran

76

RM1.3 juta

289 orang

Kota Kinabalu

1128

RM38.0 juta

1,470 orang

Ranau

164

RM3.4 juta

480 orang

Kota Belud

166

RM3.9 juta

192 orang

Tuaran

72

RM1.4 juta

223 orang

Penampang

73

RM2.4 juta

306 orang

Papar

178

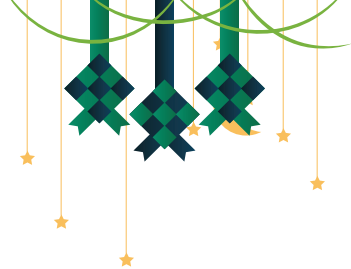
RM4.3 juta

464 orang

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

5,595

RM126.7 juta

13,930 orang

Kudat

149

RM2.8 juta

402 orang

Kota Marudu

150

RM2.8 juta

403 orang

Pitas

42

RM0.6 juta

84 orang

Beaufort

451

RM9.1 juta

1,345 orang

Kuala Penyu

121

RM2.4 juta

292 orang

Sipitang

104

RM1.5 juta

260 orang

Tenom

95

RM1.7 juta

192 orang

Nabawan

57

RM1.1 juta

86 orang

Keningau

190

RM4.3 juta

617 orang

Tambunan

72

RM1.6 juta

68 orang

Kunak

129

RM2.5 juta

214 orang

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

5,595

RM126.7 juta

13,930 orang

Tongod

7

RM0.08 juta

12 orang

Putatan

265

RM3.2 juta

690 orang

Telupid

124

RM3.5 juta

422 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Sabah

Negeri Sabah mencatatkan 5,595 gerai perniagaan bagi bazar Ramadan dan Aidilfitri tahun 2025. Daerah Kota Kinabalu merekodkan jumlah tertinggi dengan 1,128 gerai, diikuti oleh Tawau berjumlah 734 gerai dan Beaufort berjumlah 451 gerai. Daerah lain yang mencatat lebih daripada 200 gerai termasuk Sandakan, Semporna, Putatan dan Lahad Datu.

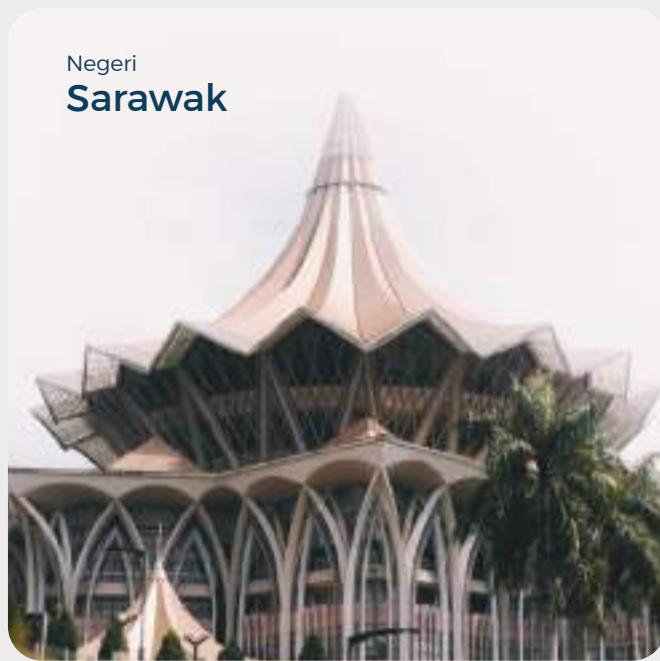
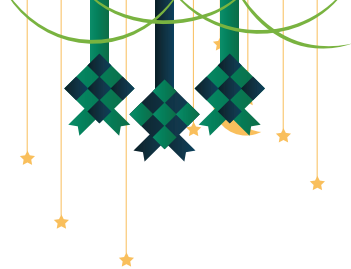
Jumlah nilai jualan keseluruhan yang direkodkan di Sabah berjumlah RM126.7 juta. Kota Kinabalu menyumbang jumlah tertinggi dengan RM38.0 juta, diikuti oleh Tawau dengan RM15.8 juta serta Sandakan dan Beaufort dengan RM9.1 juta. Daerah Semporna pula mencatat nilai jualan melebihi RM5.5 juta.

Bagi jumlah pekerja, 13,930 orang pekerja terlibat bagi bazar di Sabah. Tawau mencatatkan bilangan pekerja tertinggi dengan 2,211 orang, manakala Sandakan merekodkan 1,575 orang dan Kota Kinabalu berjumlah 1,470 orang. Beaufort, Semporna, Putatan dan Lahad Datu juga menyumbang jumlah pekerja yang tinggi, masing-masing melebihi 600 orang.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Negeri
Sarawak

Jumlah keseluruhan

5,633

RM170.6 juta

17,723 orang

Kuching

1,807

RM65.3 juta

5,133 orang

Bau

43

RM0.6 juta

124 orang

Lundu

88

RM1.4 juta

236 orang

Samarahan

471

RM10.8 juta

1,317 orang

Serian

38

RM1.4 juta

150 orang

Simunjan

50

RM1.3 juta

130 orang

Sri Aman

172

RM5.2 juta

437 orang

Betong

110

RM3.9 juta

330 orang

Saratok

136

RM4.3 juta

463 orang

Sarikie

195

RM411 juta

603 orang

Meradong

30

RM0.7 juta

90 orang

Daro

152

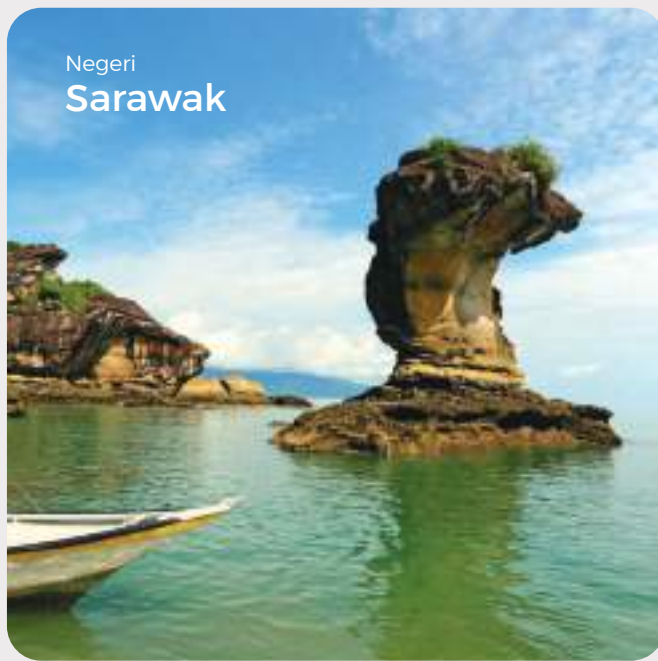
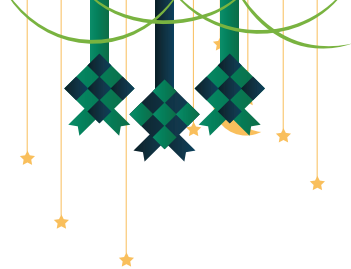
RM4.3 juta

553 orang

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Negeri
Sarawak

Jumlah keseluruhan

5,633

RM170.6 juta

17,723 orang

Sibu

277

RM6.7 juta

1,308 orang

Dalat

108

RM2.7 juta

394 orang

Mukah

134

RM4.6 juta

704 orang

Bintulu

209

RM12.2 juta

892 orang

Kapit

44

RM1.2 juta

150 orang

Miri

589

RM15.3 juta

2,106 orang

Marudi

50

RM0.9 juta

194 orang

Limbang

259

RM6.4 juta

713 orang

Lawas

176

RM5.4 juta

447 orang

Matu

113

RM2.9 juta

306 orang

Asajaya

40

RM0.7 juta

80 orang

Pusa

30

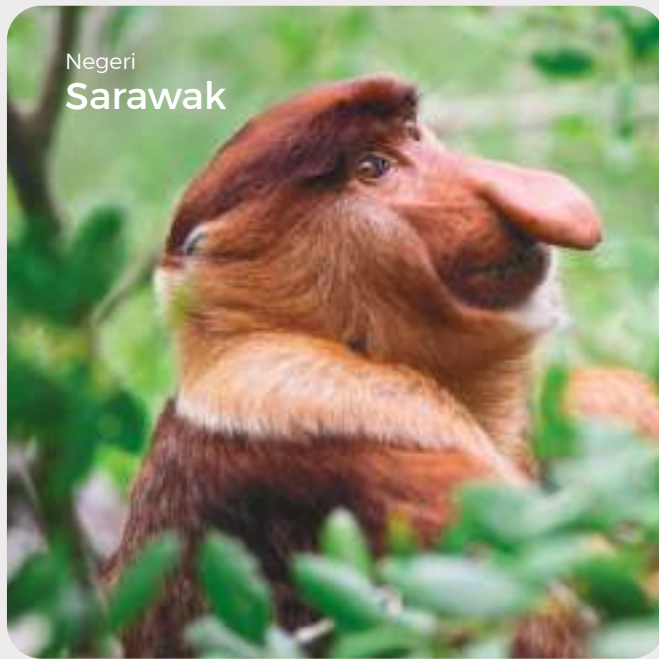
RM0.7 juta

81 orang

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

5,633

RM170.6 juta

17,723 orang

Kabong

30

RM0.7 juta

108 orang

Tanjung Manis

18

RM0.4 juta

42 orang

Subis

254

RM5.3 juta

632 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

Sarawak

Negeri Sarawak mencatatkan 5,633 gerai perniagaan dalam pelaksanaan bazar Ramadan dan Aidilfitri tahun 2025. Daerah Kuching menjadi penyumbang utama dengan 1,807 gerai, diikuti oleh Miri 589 gerai dan Samarahan 471 gerai. Daerah lain merekodkan bilangan gerai antara 18 hingga 280 gerai.

Nilai jualan keseluruhan Sarawak berjumlah RM170.6 juta. Kuching mencatatkan nilai tertinggi berjumlah RM65.3 juta, diikuti oleh Miri RM15.3 juta dan Bintulu RM12.2 juta. Daerah seperti Samarahan turut merekodkan nilai jualan melebihi RM10.0 juta.

Jumlah pekerja yang terlibat direkodkan berjumlah 17,723 orang. Daerah Kuching menyumbang bilangan tertinggi dengan 5,133 orang, diikuti oleh Miri (2,106 orang) dan Samarahan (1,317 orang). Beberapa daerah lain turut menyumbang antara 42 orang hingga 1,308 orang.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

5,417

RM381.0 juta

16,142 orang

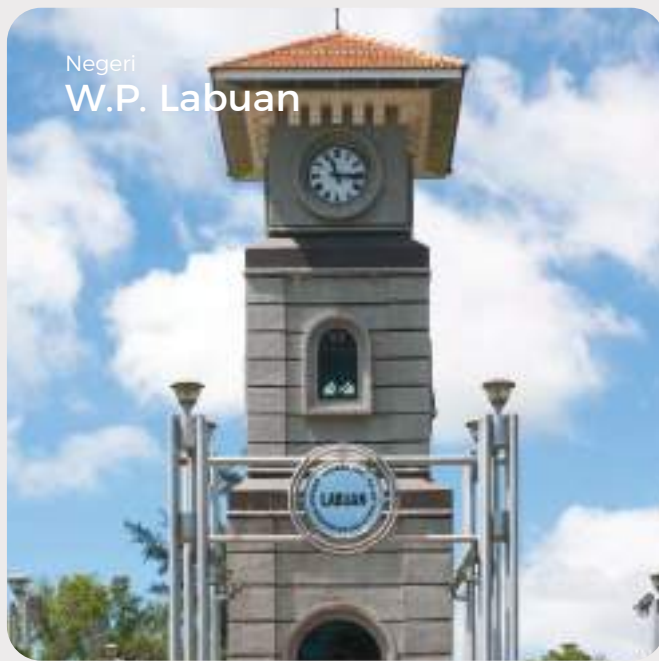
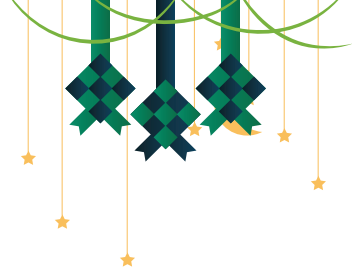
Prestasi Bazar Mengikut Negeri

W.P. Kuala Lumpur

W.P. Kuala Lumpur merekodkan 5,417 gerai perniagaan bagi pelaksanaan bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025. Nilai jualan keseluruhan yang dicatatkan berjumlah RM381.0 juta, manakala bagi jumlah pekerja, 16,142 orang direkodkan.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

271

RM6.9 juta

823 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

W.P. Labuan

W.P. Labuan mencatatkan 271 gerai perniagaan yang terlibat bagi pelaksanaan bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025. Dari segi nilai jualan, RM6.9 juta direkodkan di W.P. Labuan dan jumlah pekerja pula 823 orang.

Bazar Ramadan dan Aidilfitri

Statistik daerah 2025

Jumlah keseluruhan

945

RM45.7 juta

3,108 orang

Prestasi Bazar Mengikut Negeri

W.P. Putrajaya

W.P. Putrajaya mencatatkan 945 gerai perniagaan yang terlibat bagi bazar tahun 2025. Jumlah nilai jualan keseluruhan yang direkodkan adalah RM45.7 juta. Di samping itu, 3,108 jumlah pekerja terlibat dalam aktiviti bazar di W.P. Putrajaya.

Bahagian 2

Rencana

Rencana

Kelestarian dan Cabaran Pengurusan Bazar Ramadan dan Aidilfitri: Tinjauan Terhadap Pengalaman Peniaga di Malaysia

Norzarita Samsudin, Raziatul Rashidah Mohd Yusof, Siti Nur Fatimah Muhamad Isa, Daniel Hakim bin Ariff,
Muhammad Nur Juhairi bin Abdul Rahman, Muhammad Rafif bin Rahmat
Bahagian Perangkaan Perkhidmatan, Jabatan Perangkaan Malaysia

PENGENALAN

Bazar Ramadan dan Aidilfitri merupakan antara aktiviti ekonomi bermusim di Malaysia yang memainkan peranan penting dalam merancakkan ekonomi setempat serta menyediakan platform keusahawanan bagi golongan peniaga kecil dan sederhana (Embong, 2025). Kehadiran bazar ini menjelang Ramadan dan Syawal bukan sahaja mencerminkan tradisi budaya masyarakat, malah turut menyumbang secara langsung kepada pertumbuhan ekonomi sektor tidak formal secara bermusim (UPM, 2025).

Secara umumnya, bazar Ramadan menumpukan kepada penjualan pelbagai jenis makanan dan minuman bagi memenuhi keperluan umat Islam yang berpuasa.

Bazar Ramadan Wangsa
Maju, bazar Ramadan
terpanjang di Kuala
Lumpur

Sumber: sinarharian.com.my

Sementara itu, bazar Aidilfitri lebih tertumpu kepada jualan barangan keperluan sambutan Hari Raya seperti pakaian, kuih-muih, perhiasan rumah, dan aksesori. Kewujudan kedua-dua bazar ini bukan sahaja membuka peluang pendapatan tambahan, malah turut merancakkan aktiviti ekonomi setempat dan menyumbang kepada kelangsungan sektor tidak formal secara bermusim.

Sumber: astroawani.com

Festival Ramadan Putrajaya (FRP) 2025 Anjung Syawal, Bazar Aidilfitri terbesar di Lembah Klang

Walaupun penganjuran bazar Ramadan dan Aidilfitri berdepan beberapa cabaran, sumbangannya kepada ekonomi tempatan tetap besar dan tidak dapat dinafikan. Antara aspek yang wajar diberi perhatian untuk penambahbaikan termasuklah pengurusan makanan bagi mengurangkan pembaziran, mengimbangi persaingan produk dalam kalangan peniaga, memilih lokasi yang lebih strategik serta menyediakan langkah bersesuaian bagi menghadapi perubahan cuaca. Di samping itu, terdapat potensi besar untuk meningkatkan amalan pengurusan lebihan makanan dan menambah baik tahap kepuasan peniaga terhadap pengurusan bazar. Oleh itu, memahami pengalaman serta cabaran sebenar yang dilalui oleh para peniaga amat penting agar penganjuran bazar pada masa hadapan dapat dijalankan dengan lebih lestari, cekap dan berkesan.

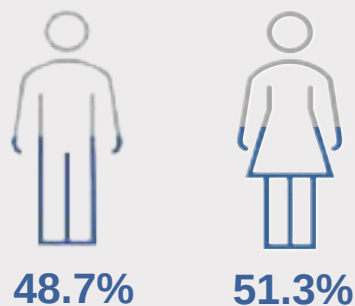
Oleh itu, artikel ini bertujuan untuk meneliti secara terperinci pengalaman peniaga, mengenal pasti cabaran utama yang dihadapi dan mencadangkan strategi yang relevan ke arah kelestarian dan kecekapan penganjuran bazar Ramadan dan Aidilfitri pada masa hadapan.

PENYERTAAN LELAKI DAN WANITA DALAM AKTIVITI BAZAR RAMADAN DAN AIDILFITRI

Statistik yang dikeluarkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia menunjukkan bahawa penglibatan pemilik bazar Ramadan dan Aidilfitri di Malaysia melibatkan kedua-dua jantina dengan jumlah yang hampir seimbang. Dari segi peratusan, wanita mencatatkan angka yang lebih tinggi iaitu 51.3 peratus, manakala lelaki mewakili 48.7 peratus daripada keseluruhan pemilik bazar. Perbezaan ini memberi gambaran bahawa wanita semakin aktif dan berani menceburi bidang keusahawanan, khususnya dalam perniagaan yang berkaitan dengan bazar Ramadan dan Aidilfitri. Situasi ini juga memperlihatkan peningkatan peranan wanita dalam sektor ekonomi tempatan.

Justeru, penyertaan seimbang di antara lelaki dan wanita dalam pemilikan bazar Ramadan dan Aidilfitri membuktikan bahawa bidang ini terbuka luas kepada semua golongan tanpa mengira jantina. Penglibatan aktif kedua-dua pihak mampu menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi dan memeriahkan suasana bazar yang menjadi tumpuan masyarakat setiap tahun. Selain itu, peluang perniagaan seperti ini juga mampu meningkatkan pendapatan isi rumah dan memperkukuhkan budaya keusahawanan di Malaysia.

**Paparan 1: Peratusan Peniaga Bazar
Ramadan dan Aidilfitri mengikut Jantina,
2025**

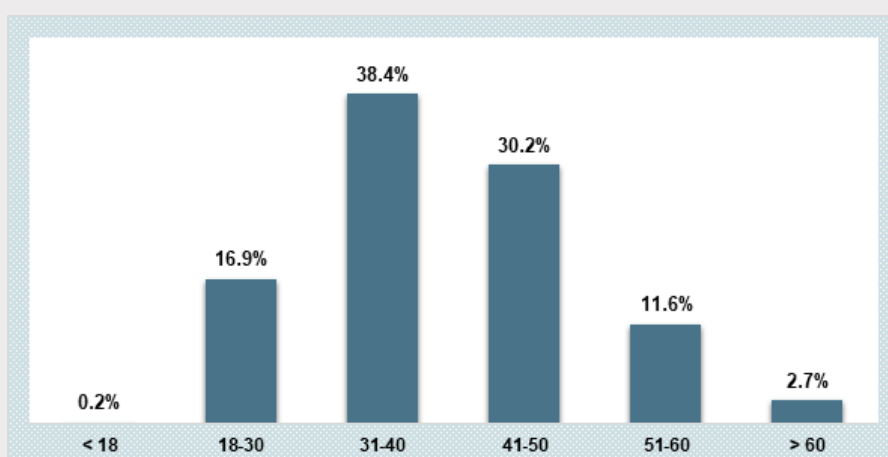
STRUKTUR UMUR PENIAGA BAZAR RAMADAN DAN AIDILFITRI

Berdasarkan taburan umur, majoriti pemilik bazar terdiri daripada mereka yang berada dalam lingkungan usia produktif, terutamanya kumpulan umur 31 hingga 50 tahun yang menyumbang 68.6 peratus daripada keseluruhan populasi peniaga. Kumpulan ini dilihat sebagai pemacu utama ekonomi bazar kerana pada usia ini mereka memiliki keupayaan kewangan, kemahiran pengurusan serta keberanian untuk meneroka peluang perniagaan baharu. Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (BERNAMA, 2023) melaporkan bahawa lebih 70.0 peratus peniaga bazar mencatatkan peningkatan keuntungan, dengan 69.0 peratus melaporkan pertambahan pelanggan dan 63.0 peratus merekodkan peningkatan hasil jualan, menunjukkan sumbangan signifikan sektor ini kepada ekonomi tempatan (Sinar Harian, 2023).

Dalam konteks yang lebih luas, kesinambungan operasi bazar turut didorong oleh keseimbangan antara generasi. Golongan yang lebih muda membawa elemen inovasi seperti penggunaan platform digital dan strategi pemasaran baharu, manakala golongan pertengahan umur menyumbang dari segi kestabilan operasi serta jaringan pelanggan sedia ada. Sinergi ini mencipta ekosistem perniagaan yang dinamik dan berdaya tahan, selari dengan perkembangan semasa. Menurut Dewan Ekonomi Jendela DBP, aktiviti jualan di bazar Ramadan dan Aidilfitri bukan sahaja berperanan sebagai platform dagangan tempatan, malah turut menjadi pemangkin kepada pertumbuhan sektor peruncitan serta perusahaan kecil dan sederhana (PKS) negara.

Walaupun bazar Ramadan dan Aidilfitri memberikan impak ekonomi yang memberangsangkan, terdapat ruang yang besar untuk meningkatkan penyertaan golongan belia berumur 18 hingga 30 tahun, yang kini berada pada tahap sederhana sekitar 16.9 peratus, manakala penglibatan golongan berusia 51 tahun ke atas masih rendah (**Carta 1**). Ke arah memastikan kesinambungan dan kemampuan sektor ini dalam jangka panjang, adalah penting untuk merangka pendekatan yang lebih proaktif dan mesra belia. Ini boleh dicapai melalui pelaksanaan program bimbingan keusahawanan, kemudahan akses kepada modal mikro, serta pemerkasaan kemahiran pemasaran digital dalam kalangan belia. Dengan pembaharuan dan pendekatan yang relevan, sektor bazar berpotensi menjadi platform keusahawanan yang lebih inklusif, dinamik dan berdaya saing, seterusnya menyumbang secara berterusan kepada kesejahteraan ekonomi masyarakat.

**Carta 1: Penyertaan Peniaga Bazar Ramadan dan Aidilfitri
Mengikut Kumpulan Umur, 2025**

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

SUMBER MODAL PERNIAGAAN

Struktur pembiayaan modal perniagaan di Malaysia memperlihatkan corak yang ketara dengan dominasi sumber tidak formal dalam kalangan usahawan. Sebahagian besar daripada modal perniagaan, iaitu sebanyak 96.5 peratus, diperoleh melalui simpanan sendiri atau bantuan keluarga, yang jelas mencerminkan bagaimana jaringan sosial dan sumber dalaman menjadi tonggak utama dalam menyokong ekosistem keusahawanan tempatan (**Carta 2**). Sebilangan besar peniaga cenderung menggunakan dana peribadi untuk memulakan perniagaan kerana kaedah ini lebih mudah diurus dan tidak memerlukan cagaran. Pendekatan ini juga membolehkan mereka mengelakkan prosedur yang kompleks seperti yang sering dikaitkan dengan pinjaman daripada institusi kewangan. Keadaan ini seterusnya menggalakkan penyertaan lebih meluas dalam sektor perniagaan kecil, sekali gus menyumbang secara positif kepada pertumbuhan ekonomi di peringkat tempatan.

Carta 2: Sumber Modal Perniagaan Bazar Ramadan dan Aidilfitri, 2025

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Kebergantungan kepada sumber dalaman ini menjadi lebih relevan apabila dilihat dalam konteks perniagaan bazar Ramadan dan Aidilfitri, yang sememangnya bersifat bermusim dan berskala kecil. Tempoh operasi yang terhad secara tidak langsung mengurangkan insentif untuk para peniaga mendapatkan pembiayaan formal, memandangkan komitmen kewangan jangka panjang dianggap tidak sepadan dengan keperluan perniagaan yang bersifat sementara. Dalam situasi ini, penggunaan simpanan peribadi menjadi pilihan paling praktikal untuk membiayai modal kerja dan perbelanjaan awal. Data yang menunjukkan kadar

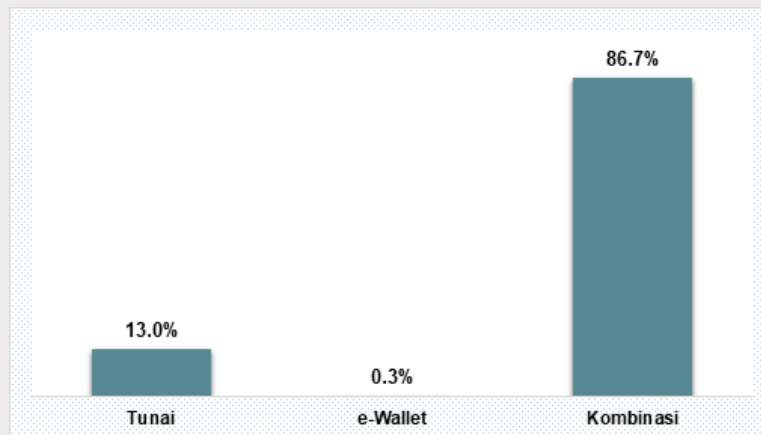
pinjaman bank yang rendah (2.0%) serta bantuan kerajaan atau agensi yang hanya 1.3 peratus memperkuat dapatan bahawa akses kepada pembiayaan formal masih boleh dipertingkatkan. Ini membuka peluang untuk memperluas inisiatif sokongan kewangan yang lebih inklusif, termasuk penawaran produk kewangan mikro, pemudahcaraaan dokumen dan bimbingan kewangan bagi peniaga kecil.

Kebergantungan peniaga bazar kepada pembiayaan sendiri mencerminkan semangat keusahawanan yang tinggi serta tahap ketahanan yang menggalakkan dalam kalangan usahawan tempatan. Namun, untuk mengoptimumkan potensi pertumbuhan dan memperkuat daya saing perniagaan, akses yang lebih luas kepada pembiayaan luaran adalah amat penting. Ketersediaan modal tambahan membolehkan peniaga melabur dalam penambahbaikan kecekapan operasi, mempelbagaikan penawaran produk, dan merangsang inovasi. Sehubungan itu, bagi memperkasakan sektor bazar sebagai pamacu ekonomi komuniti, adalah wajar dirangka dasar yang menyokong akses kepada pembiayaan mikro yang fleksibel serta penyediaan latihan pengurusan kewangan yang komprehensif dan bersesuaian dengan keperluan peniaga kecil. Pendekatan ini mampu meningkatkan daya saing, memperkuat kelestarian perniagaan, dan seterusnya menyumbang secara positif kepada pertumbuhan ekonomi yang inklusif dan mampan.

KAEDAH PEMBAYARAN

Landskap kaedah pembayaran di bazar Ramadan dan Aidilfitri di Malaysia memperlihatkan corak yang fleksibel dan responsif terhadap perubahan tingkah laku pengguna. Analisis data menunjukkan bahawa sebanyak 86.7 peratus peniaga menawarkan kombinasi kaedah pembayaran, menandakan kecenderungan tinggi dalam kalangan peniaga untuk mengadaptasi keperluan pelbagai segmen pelanggan (**Carta 3**). Pendekatan ini bukan sahaja memperluaskan capaian pasaran tetapi juga meningkatkan kemudahan transaksi bagi pengguna yang mungkin mempunyai kecenderungan berbeza sama ada pengguna yang masih selesa dengan pembayaran tunai mahupun mereka yang lebih cenderung kepada kaedah digital. Fleksibiliti ini dilihat menjadi strategi utama bagi peniaga bazar dalam memaksimumkan peluang transaksi dan perolehan, khususnya dalam tempoh perniagaan yang padat dan bermusim.

Carta 3: Penyertaan Peniaga Bazar Ramadan dan Aidilfitri Mengikut Kumpulan Umur, 2025

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Meskipun terdapat peningkatan yang ketara dalam penggunaan pelbagai kaedah pembayaran, kaedah tunai masih mengekalkan peranannya yang signifikan, dengan 13.0 peratus peniaga dilaporkan hanya menerima bayaran secara tunai. Situasi ini mencerminkan realiti bahawa, walaupun arus digitalisasi semakin rancak, masih wujud segmen peniaga dan pengguna yang bergantung kepada tunai atas faktor-faktor seperti kemudahan dalam urusan niaga kecil, keperluan kepada tunai segera, serta kekangan akses kepada infrastruktur pembayaran digital. Hal ini menunjukkan bahawa peralihan ke arah masyarakat tanpa tunai berlaku secara berperingkat dan tidak bersifat menyeluruh.

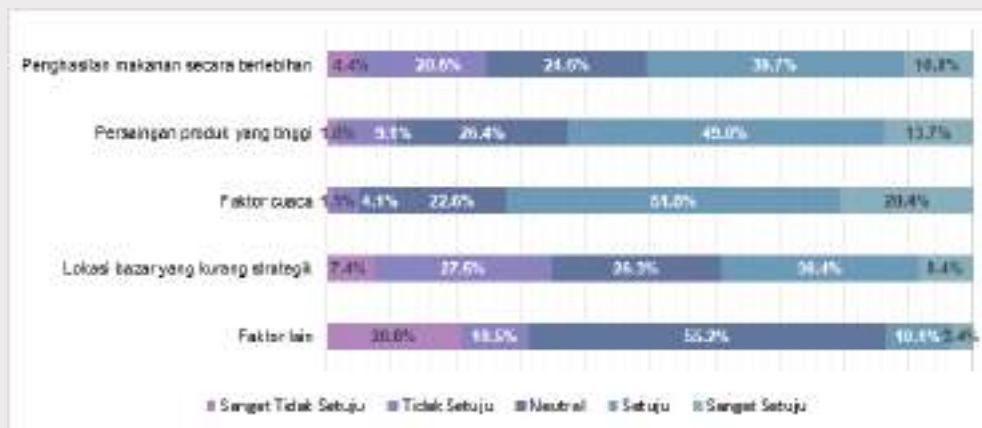
Dalam masa yang sama, penggunaan *e-wallet* sebagai satu-satunya kaedah pembayaran masih rendah, iaitu hanya 0.3 peratus, menunjukkan bahawa teknologi ini belum mencapai tahap penerimaan yang dominan dalam kalangan peniaga bazar. Walaupun *e-wallet* semakin diterima sebagai sebahagian daripada kaedah pembayaran pelengkap, kebergantungan tunggal terhadapnya masih terhad. Ini mungkin berpunca daripada faktor seperti kos penyediaan perkhidmatan, tahap celik digital yang berbeza-beza, serta isu keserasian antara sistem dan platform digital. Justeru, terdapat potensi besar untuk memperluas penggunaan *e-wallet* melalui inisiatif yang dapat meningkatkan keyakinan peniaga, memperbaiki kemudahan penggunaan, serta menyediakan sokongan teknikal yang bersesuaian. Usaha ini bukan sahaja dapat mempercepatkan peralihan ke arah ekonomi digital, malah turut menyokong pembangunan ekosistem pembayaran yang lebih inklusif dan mesra peniaga kecil.

FAKTOR PEMBAZIRAN PRODUK JUALAN

Pembaziran produk jualan bazar semakin mendapat perhatian dalam pengurusan bazar Ramadan kerana ia bukan sahaja mendatangkan kerugian dari aspek kewangan, tetapi turut melibatkan pembaziran sumber serta memberi kesan terhadap kelestarian alam sekitar. Peniaga biasanya menyediakan makanan dalam kuantiti yang besar bagi memenuhi permintaan pengunjung yang tinggi, terutamanya pada waktu puncak. Namun, tidak semua makanan yang disediakan berjaya dijual sepenuhnya, terutamanya apabila berlaku penurunan mendadak dalam jumlah pengunjung akibat faktor seperti cuaca tidak menentu, lokasi yang kurang strategik, atau persaingan produk yang tinggi. Oleh itu, pembaziran makanan menjadi salah satu cabaran utama yang perlu ditangani secara berhemah agar operasi bazar dapat dijalankan dengan lebih cekap dan mampan.

Carta 4 menunjukkan dapatan kajian berkenaan pengalaman peniaga terhadap faktor-faktor yang menyumbang kepada pembaziran produk jualan di bazar Ramadan.

Carta 4: Pengalaman Peniaga terhadap Faktor Pembaziran Produk Jualan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Penghasilan Makanan Secara Berlebihan

Isu penghasilan makanan secara berlebihan menjadi antara kebimbangan yang dikemukakan oleh peniaga. Sebanyak 40 peratus peniaga bersetuju bahawa lebihan penghasilan makanan berpotensi menyebabkan pembaziran serta kerugian kewangan kepada peniaga. Namun begitu, 20.5 peratus peniaga tidak bersetuju, manakala 24.6 peratus bersikap neutral terhadap isu ini. Dapatan ini memperlihatkan wujudnya kesedaran yang berbeza dalam kalangan peniaga berkaitan dengan pengurusan pengeluaran makanan yang optimum.

Persaingan Produk yang Tinggi

Persaingan antara peniaga turut dikenalpasti sebagai salah satu cabaran utama dalam pengurusan bazar Ramadan. Sebanyak 49 peratus peniaga bersetuju dan 13.7 peratus sangat bersetuju bahawa persaingan produk yang tinggi menyukarkan peniaga mendapatkan hasil jualan yang stabil. Kepelbagaian produk makanan dan minuman yang ditawarkan dalam ruang bazar yang terhad mengakibatkan ketidakseimbangan penawaran, sekaligus menimbulkan persaingan yang sengit. Hanya 9.1 peratus peniaga tidak bersetuju dengan kenyataan ini, menandakan isu persaingan ini diakui oleh majoriti peniaga.

Faktor Cuaca

Dapatan kajian menunjukkan bahawa faktor cuaca merupakan cabaran utama yang dihadapi oleh peniaga. Sebanyak 51.8 peratus peniaga bersetuju, manakala 20.4 peratus sangat bersetuju bahawa keadaan cuaca memberi impak yang signifikan terhadap operasi bazar. Keadaan cuaca yang tidak menentu, seperti hujan lebat, cuaca panas melampau serta ribut petir, sering menjejaskan kehadiran pengunjung dan hasil jualan peniaga. Hanya sebahagian kecil peniaga, iaitu 4.1 peratus dan 1.1 peratus, masing-masing tidak bersetuju dan sangat tidak bersetuju bahawa cuaca menjadi cabaran utama, menunjukkan majoriti peniaga mengakui pengaruh besar faktor ini.

Lokasi Bazar yang Kurang Strategik

Berdasarkan dapatan, isu berkaitan lokasi bazar menunjukkan persepsi yang lebih seimbang dalam kalangan peniaga. Sebanyak 30.4 peratus peniaga bersetuju bahawa lokasi yang kurang strategik menjejaskan pengurusan bazar Ramadan, manakala 27.5 peratus tidak bersetuju dengan kenyataan tersebut. Hal ini menunjukkan bahawa faktor lokasi lebih bersifat kontekstual, bergantung kepada lokasi tertentu yang mungkin menghadapi kekangan seperti kesesakan trafik, kekurangan kemudahan parkir atau kesukaran akses pengunjung.

Faktor Lain

Bagi kategori faktor lain yang tidak dinyatakan secara terperinci, lebih separuh peniaga (55.2%) memilih untuk bersikap neutral. Peratusan neutral yang tinggi ini menunjukkan bahawa wujudnya faktor-faktor sampingan lain yang mungkin mempengaruhi operasi bazar Ramadan, namun tidak dinyatakan secara spesifik oleh peniaga, atau dilihat kurang memberi impak secara menyeluruh.

Strategi Pengurusan Lebihan Produk Jualan

Dalam konteks bazar Ramadan, lebihan produk jualan merupakan isu lazim yang memberi kesan langsung terhadap keuntungan peniaga, kecekapan operasi dan tahap pembaziran keseluruhan. Kewujudan persaingan yang tinggi serta ketidakpastian permintaan harian sering mendorong peniaga menghasilkan atau membawa stok secara berlebihan sebagai langkah berjaga-jaga. Namun, tanpa strategi pengurusan yang efektif, lebihan ini boleh berakhir sebagai kerugian atau sisa (Abu Seman, 2025).

Oleh itu, pendekatan strategik amat diperlukan bagi mengurus lebihan produk secara optimum, sama ada melalui penyesuaian jumlah pengeluaran, teknik promosi akhir waktu, penggunaan semula bahan mentah, atau kolaborasi dengan inisiatif seperti agihan makanan komuniti. Langkah ini bukan sahaja dapat mengurangkan pembaziran dan kerugian, malah berpotensi membuka peluang nilai tambah baharu bagi peniaga kecil yang lebih berdaya saing dan mampan. **Carta 5** memperincikan strategi-strategi pengurusan lebihan produk jualan yang telah dikenalpasti, berserta kadar pengamalan dalam kalangan peniaga. Analisis terhadap data ini membolehkan penilaian dibuat terhadap keberkesanan pendekatan sedia ada, di samping mengenal pasti potensi penambahbaikan bagi meningkatkan kecekapan operasi bazar secara keseluruhan.

Carta 5: Pengalaman Peniaga Terhadap Strategi Lebihan Produk Jualan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Menjual Lebihan Makanan pada Harga Diskaun

Amalan penjualan lebihan makanan pada harga diskaun merupakan kaedah yang paling banyak diamalkan bagi mengurangkan pembaziran. Sebanyak 56.0 peratus peniaga menjual lebihan makanan mereka pada harga lebih murah, manakala 44.0 peratus tidak berbuat demikian. Kaedah ini secara tidak langsung membantu mengurangkan kerugian peniaga selain dapat mengelakkan pembuangan makanan yang masih elok dimakan.

Menyumbang Lebihan Makanan kepada Institusi Kebajikan

Sebanyak 77.3 peratus peniaga menyatakan bahawa mereka menyumbang lebihan makanan kepada institusi-institusi kebajikan seperti rumah anak yatim, rumah orang tua dan pertubuhan bukan kerajaan (NGO). Sebaliknya, hanya 22.7 peratus peniaga tidak terlibat dalam aktiviti ini.

Memberikan Lebihan Makanan secara Percuma kepada Rakan Niaga

Sebanyak 84.2 peratus peniaga melaporkan bahawa mereka memberikan lebihan makanan secara percuma kepada rakan niaga lain di bazar. Hanya 15.8 peratus yang tidak mengamalkan pendekatan ini.

Menjual Sisa Makanan kepada Kilang Pemprosesan

Majoriti besar peniaga (96.1%) tidak menjual lebihan makanan mereka kepada kilang pemprosesan sisa makanan untuk diproses menjadi produk lain. Hanya 3.9 peratus yang mengambil pendekatan ini. Kaedah pemprosesan sisa makanan perindustrian dilihat masih jauh daripada diamalkan dalam konteks bazar Ramadan.

Penggunaan Semula Lebihan Makanan Secara Kitar Semula yang Optimum

Sebanyak 92.6 peratus peniaga tidak mengamalkan pengoptimuman penggunaan lebihan makanan melalui kaedah kitar semula atau penggunaan semula secara berkesan. Hanya 7.4 peratus peniaga mempraktikkan amalan ini.

Pengumpulan Sisa untuk Pengkomposan Sisa Organik

Dapatan menunjukkan bahawa hanya 6.2 peratus peniaga mengamalkan pengumpulan sisa makanan bagi tujuan pengkomposan. Sebaliknya, 93.8 peratus peniaga tidak melakukan pengkomposan. Ini menunjukkan bahawa kesedaran terhadap potensi pengkomposan sisa makanan sebagai langkah lestari masih berada pada tahap yang amat rendah.

Pembuangan Sisa Makanan bersama Sampah Biasa

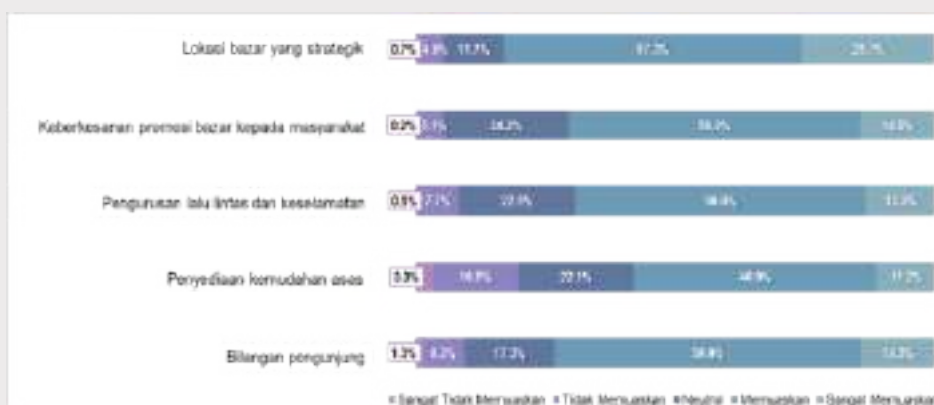
Dapatan kajian menunjukkan bahawa majoriti peniaga bazar (70.6%) tidak membuang sisa makanan bersama sampah biasa, manakala hanya 29.4 peratus masih mengamalkan pembuangan sisa makanan secara terus bersama sisa domestik. Corak ini memberi gambaran awal bahawa kesedaran terhadap amalan pengurusan sisa yang lebih bertanggungjawab semakin meningkat dalam kalangan peniaga.

Meskipun sebahagian peniaga masih mengamalkan kaedah pembuangan tradisional, trend ini memperlihatkan potensi besar untuk diperluas melalui penyediaan kemudahan pengasingan sisa, pendedahan kepada teknik pengkomposan, dan galakan terhadap amalan kitar semula. Peningkatan penyertaan dalam amalan mesra alam ini boleh menjadi langkah penting ke arah menjadikan operasi bazar lebih mampan dan lestari.

TAHAP KEPUASAN PENIAGA TERHADAP ASPEK PENGURUSAN BAZAR RAMADAN DAN AIDILFITRI

Kajian ini turut menilai persepsi peniaga bazar Ramadan dan Aidilfitri terhadap lima aspek utama pengurusan dan mendapati bahawa tahap kepuasan secara umumnya adalah positif (**Carta 6**). Walau bagaimanapun, terdapat beberapa aspek yang masih memerlukan penambahbaikan berterusan bagi menjamin kelangsungan, kecekapan dan kualiti penganjuran bazar yang lebih mampan pada masa akan datang.

Carta 6: Tahap Kepuasan Peniaga

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Lokasi Bazar yang Strategik

Aspek ini menerima tahap kepuasan tertinggi, dengan 57.3 peratus menilai sebagai memuaskan dan 25.7 peratus sangat memuaskan. Hanya sekitar 16.3 peratus yang tidak berpuas hati atau kekal neutral. Dapatan ini menunjukkan bahawa kebanyakan bazar terletak di lokasi yang sesuai dan berpotensi menarik pelanggan secara efektif.

Keberkesanan Promosi Bazar kepada Masyarakat

Aspek promosi mendapat penilaian positif daripada 56.0 peratus peniaga (memuaskan) dan 14.5 peratus (sangat memuaskan). Namun, hampir satu perempat (24.2%) memberikan maklum balas neutral dan 6.5 peratus menyatakan tidak berpuas hati. Ini menunjukkan perlunya strategi promosi yang lebih bersasar dan pelbagai saluran agar keberkesanannya dapat diperluaskan, termasuk penggunaan media digital.

Pengurusan Lalu Lintas dan Keselamatan

Sebanyak 56.0 peratus peniaga memberi penilaian memuaskan dan 13.3 peratus sangat memuaskan bagi aspek pengurusan trafik dan keselamatan. Walau bagaimanapun, 22.5 peratus memilih jawapan neutral, dan lebih 8.0 peratus masih tidak berpuas hati. Ini mencadangkan bahawa sistem kawalan trafik dan keselamatan masih boleh diperkukuh, terutama di kawasan berisiko sesak atau kurang pemantauan.

Penyediaan Kemudahan Asas

Dapatan menunjukkan 46.9 peratus peniaga menilai aspek ini sebagai memuaskan, manakala hanya 11.2 peratus menilainya sangat memuaskan. Sebaliknya, 19.8 peratus menyatakan tidak berpuas hati, manakala 22.1 peratus kekal neutral. Ini memberi isyarat jelas bahawa aspek kemudahan asas seperti tandas, tempat rehat dan surau masih belum mencapai tahap yang benar-benar memuaskan dan perlu ditambah baik secara menyeluruh.

Bilangan Pengunjung

Majoriti peniaga berpuas hati dengan kehadiran pelanggan, di mana 58.9 peratus menyatakan tahap memuaskan dan 14.3 peratus sangat memuaskan. Ini menunjukkan bazar Ramadan dan Aidilfitri kekal menjadi tumpuan masyarakat dan berjaya menarik pengunjung dalam jumlah yang signifikan serta menyumbang kepada peningkatan hasil jualan.

KESIMPULAN

Secara keseluruhan, bazar Ramadan dan Aidilfitri kekal sebagai pemacu utama pertumbuhan ekonomi bermusim, terutamanya yang melibatkan peniaga kecil dan sederhana. Kajian ini membuktikan bahawa peranan bazar bukan sahaja terhad kepada aspek ekonomi, malah turut mencerminkan dinamik sosial dan budaya masyarakat Malaysia menjelang perayaan utama. Penyertaan peniaga yang seimbang dari segi jantina dan dominasi golongan usia produktif menunjukkan bahawa sektor ini mempunyai potensi untuk terus berkembang dan memberi manfaat kepada pelbagai lapisan masyarakat.

Namun begitu, beberapa cabaran utama masih perlu ditangani secara menyeluruh. Antara yang dikenal pasti termasuk isu pembaziran makanan, lebihan produk jualan, kesan cuaca yang tidak menentu, lokasi yang kurang strategik serta kekangan dalam pengurusan lebihan makanan secara lestari. Di samping itu, pergantungan tinggi kepada modal sendiri tanpa sokongan kewangan institusi dan kadar penggunaan kaedah pembayaran digital yang masih rendah, menunjukkan wujudnya ruang besar untuk pembaharuan dari segi sokongan dasar dan infrastruktur.

Dari segi kepuasan peniaga, majoriti memberi penilaian positif terhadap aspek promosi, lokasi dan kehadiran pengunjung. Walau bagaimanapun, aspek seperti penyediaan kemudahan asas, pengurusan lalu lintas serta pengendalian sisa makanan masih perlu diberi perhatian dan dipertingkatkan secara bersepadu.

Oleh itu, bagi memastikan kelangsungan bazar Ramadan dan Aidilfitri yang lebih mampan, penambahbaikan menyeluruh perlu difokuskan kepada beberapa aspek kritikal seperti peningkatan akses kepada pembiayaan mikro, latihan keusahawanan berasaskan teknologi, sistem pengurusan sisa yang lebih lestari serta pemantapan fasiliti asas dan logistik. Pendekatan kolaboratif antara pihak berkuasa tempatan, peniaga, agensi kerajaan dan komuniti amat penting dalam membina ekosistem bazar yang bukan sahaja berdaya saing, tetapi juga inklusif, responsif dan mesra alam.

RUJUKAN

Abu Seman, N. A. (2025, March 2). [PENDAPAT] Post-mortem harian, rahsia kejayaan peniaga bazar Ramadan. Malaysia Gazette.
<https://malaysiagazette.com/2025/03/02/post-mortem-harian-rahsia-kejayaan-peniaga-bazar-ramadan/>

BERNAMA. (2023, April 2). Lebih 70 peratus peniaga bazar Ramadan catat keuntungan meningkat - KPDN. <https://www.bernama.com>

Embong, A. M. (2025, March 2). [KOLUMNIS - CERITA RAMADAN] Amalan kelestarian di bazar Ramadan. Astro Awani.
<https://www.astroawani.com/berita-malaysia/kolumnis-cerita-ramadan-amalan-kelestarian-di-bazar-ramadan-510187>

FENOMENA BAZAR RAMADAN: ANTARA KRITIKAN DAN MANFAAT, TETAP JADI TUMPUAN | Universiti Putra Malaysia. (2025, November 3).
https://spel.upm.edu.my/article/fenomena_bazar_ramadan_antara_kritikan_dan_manfaat_tetap_jadi_tumpuan-85077

Sinar Harian. (2023, April 4). Kaji selidik: Majoriti peniaga bazar Ramadan raih keuntungan lebih baik. <https://www.sinarharian.com.my>

Bahagian 3

Newsletter dan Infografik
Ramadan dan Aidilfitri 2025

Newsletter

DOSM/BPP/1.2025/SERIES 25

NEWSLETTER

SURVEI BAZAR RAMADAN DAN AIDILFITRI 2025

PENGENALAN

Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) telah menjalankan Survei Bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025 yang bermula 1 - 29 Ramadan 1446H di lokasi bazar terpilih di seluruh Malaysia. Tahun ini merupakan kali ketiga survei dijalankan.

KAEDAH PENGUMPULAN DATA

Pegawai DOSM Negeri melakukan kerja luar dan temuramah bersemuka di bazar-bazar terpilih. Pengumpulan data menggunakan borang soal selidik dan Google Form.

OBJEKTIF SURVEI

Objektif survei ini adalah untuk mendapatkan maklumat berkaitan profil peniaga, jumlah hasil jualan, bilangan pekerja, maklumat pengurusan sisa makanan (Bazar Ramadan) dan pengalaman peniaga di bazar bagi peringkat daerah, negeri dan nasional.

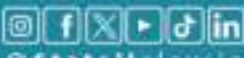
MAKLUMAT YANG DIKUMPUL

- Kaedah pembayaran
- Nilai jualan
- Bilangan pekerja
- Aktiviti utama perniagaan
- Modal perniagaan
- Sumber modal perniagaan
- Punca pembaziran (bazar Ramadan)
- Pengurusan lebihan makanan (bazar Ramadan)
- Kepuasan peniaga di bazar

LIPUTAN SURVEI

Liputan survei ini adalah Bazar Ramadan dan Aidilfitri yang dianjurkan oleh Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) atau anjuran pihak lain yang telah mendapat lesen penganjuran bazar daripada pihak PBT.

1

  @StatsMalaysia

Newsletter

SKOP DAN DEFINISI

Bazar Ramadan

Merujuk kepada pertubuhan/ gerai yang menjalankan aktiviti jualan makanan, minuman, kuih atau makanan lain sempena bulan Ramadan.

Pertubuhan/gerai & lokasi yang diliputi

Merujuk kepada pertubuhan/ gerai yang menjalankan aktiviti jualan di bazar Ramadan dan bazar Aidilfitri.

Nilai jualan

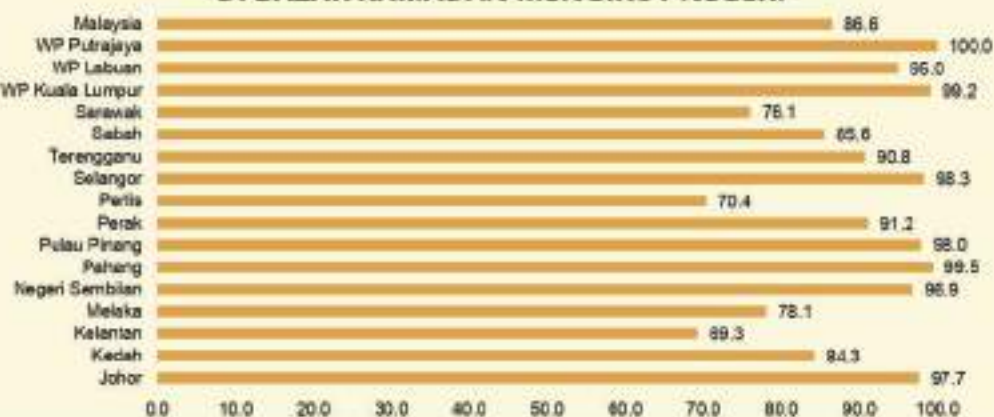
Merujuk kepada jumlah jualan bagi tempoh sehari berniaga di bazar Ramadan. Nilai jualan yang diperlukan adalah jualan pada hari biasa dan nilai jualan pada hujung minggu.

Bilangan pekerja

Merujuk pada pekerja tetap (termasuk pemilik) dan pekerja sementara di gerai bazar Ramadan.

ANALISIS KAJIAN RINTIS

PENYEDIAAN KAEDAH PEMBAYARAN MENGGUNAKAN E-WALLET DI BAZAR RAMADAN MENGIKUT NEGERI

Penyediaan kaedah pembayaran menggunakan e-wallet di bazar Ramadan seluruh Malaysia menunjukkan tahap ketersediaan perkhidmatan digital yang tinggi, 86.6 peratus.

Tiga negeri tertinggi dalam penyediaan kaedah pembayaran menggunakan e-wallet di bazar Ramadan ialah Wilayah Persekutuan Putrajaya (100.0%), Pahang (99.5%) dan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (99.2%).

2

Newsletter

PURATA HARGA ITEM TERPILIH DI BAZAR RAMADAN & BAZAR AIDILFITRI 2025

Survei Bazar Ramadan dan Bazar Aidilfitri ialah survei yang mengumpulkan maklumat berkaitan harga bagi item-item terpilih di senarai bazar Ramadan dan bazar Aidilfitri di seluruh negara pada tahun 2025.

Survei ini dijalankan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM). Objektif newsletter ini adalah khusus untuk memaparkan purata harga item terpilih di bazar Ramadan dan bazar Aidilfitri terpilih di seluruh Malaysia pada tahun 2025.

OBJEKTIF SURVEI

Objektif survei ini adalah untuk mendapatkan purata harga bagi **20 item terpilih** yang dijual di bazar Ramadan dan **11 item terpilih** yang dijual di bazar Aidilfitri di peringkat negeri dan Malaysia bagi tahun 2025.

KONSEP DAN DEFINISI

➤ **HARGA**
Merujuk kepada harga runcit atau harga transaksi termasuk semua jenis cukai yang dikenakan ke atas barangan dan perkhidmatan.

➤ **GERAI & LOKASI YANG DILIPUTI**
Gerai ditakrifkan sebagai "satu unit ekonomi yang bergiat di bawah satu aktiviti, di bawah penguasaan tunggal yang sah dan beroperasi di satu lokasi fizikal". Setiap gerai diberikan klasifikasi industri yang berdasarkan aktiviti utama.

TEMPOH PELAKSANAAN SURVEI

Tempoh pelaksanaan survei pada sepanjang tempoh Ramadan 2025/1446H.

☐ **Bazar Ramadan**
Merujuk kepada gerai yang menjalankan aktiviti perniagaan makanan dan minuman atau lain-lain juadah di dalam bazar Ramadan sempena bulan Ramadan.

☐ **Bazar Aidilfitri**
Merujuk kepada gerai yang menjalankan aktiviti perniagaan pakaian, biskut/ kuih raya atau lain-lain item di dalam bazar Aidilfitri sempena sambutan Hari Raya Aidilfitri.

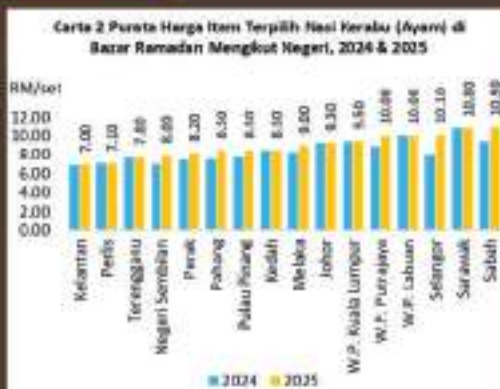

Newsletter

PURATA HARGA ITEM TERPILIH DI BAZAR RAMADAN, MALAYSIA, 2025

PENEMUAN UTAMA

Purata harga item terpilih Air Tembikai (Bungkusan Bulet) di bazar Ramadan mengikut negeri bagi tahun 2025 menunjukkan Pulau Pinang mencatatkan peningkatan purata harga yang rendah sebanyak RM3.10 sebungkus. Manakala, Selangor mencatatkan peningkatan purata harga yang tinggi sebanyak RM6.00 sebungkus (Carta 1).

Lima negeri mencatatkan peningkatan purata harga item terpilih Nasi Kerabu (Ayam) di bazar Ramadan pada tahun 2025, iaitu Sabah, RM10.90 satu set. Ini diikuti oleh negeri Sarawak (RM10.80); Selangor (RM10.10); Wilayah Persekutuan Labuan (RM10.00) dan Wilayah Persekutuan Putrajaya (RM10.00) (Carta 2).

Bagi purata harga item terpilih Ayam Goreng (Siap Potong) di bazar Ramadan mengikut negeri bagi tahun 2025 menunjukkan Wilayah Persekutuan Labuan merekodkan purata harga yang tinggi sebanyak RM35.00 sekor, diikuti oleh Sabah (RM33.00); Kedah (RM30.00); Pulau Pinang (RM29.20) dan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (RM29.00) (Carta 3).

Purata harga item terpilih Roti John Ayam (Panjang) di bazar Ramadan mengikut negeri bagi tahun 2025 menunjukkan peningkatan purata harga yang tertinggi adalah negeri Johor, RM11.00 sebungkus (2024: RM10.00). Manakala, negeri Sarawak mencatatkan peningkatan yang paling rendah sebanyak RM7.00 sebungkus (2024: RM6.40) (Carta 4).

2

@StatsMalaysia

Figure 1: Comparison of the number of species and genera of fish in the Sabah and Sarawak waters.

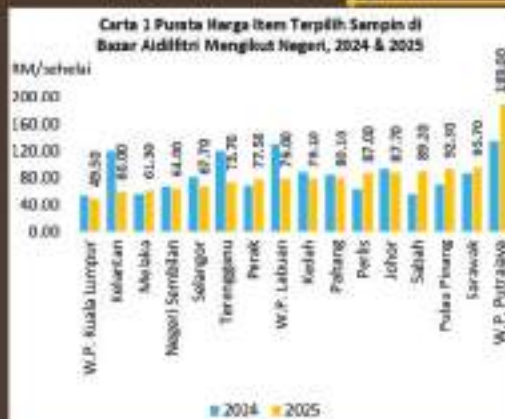
The figure consists of two bar charts. The top chart shows the number of species (Y-axis, 0 to 100) for various fish groups (X-axis). The bottom chart shows the number of genera (Y-axis, 0 to 100) for the same fish groups. The fish groups are: Clariidae, Cyprinidae, Poeyidae, Characidae, Cichlidae, Labeonidae, Sisoridae, Siluridae, Balitoridae, Eleotridae, Osteichthys, and others. The data is presented for both Sabah and Sarawak waters.

Fish Group	Sabah (Species)	Sarawak (Species)	Sabah (Genera)	Sarawak (Genera)
Clariidae	10	10	5	5
Cyprinidae	15	15	8	8
Poeyidae	20	20	10	10
Characidae	25	25	12	12
Cichlidae	30	30	15	15
Labeonidae	35	35	18	18
Sisoridae	40	40	20	20
Siluridae	45	45	22	22
Balitoridae	50	50	25	25
Eleotridae	55	55	28	28
Osteichthys	60	60	30	30
Others	65	65	32	32

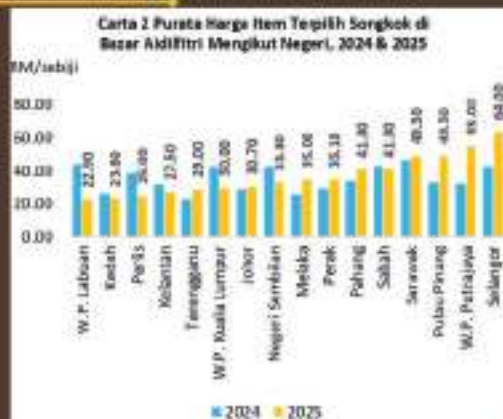
Newsletter

PURATA HARGA ITEM TERPILIH DI BAZAR AIDILFITRI, MALAYSIA, 2025

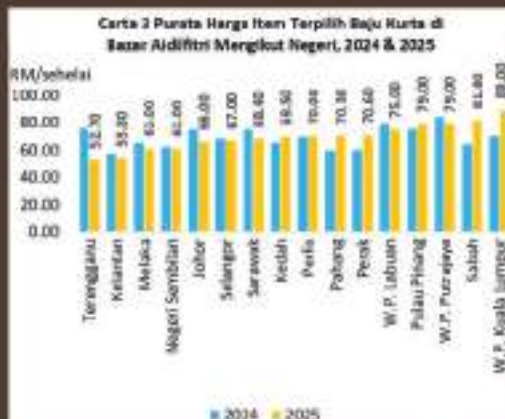
PENEMUAN UTAMA

Purata harga item terpilih Sampin di bazar Aidilfitri mengikut negeri bagi tahun 2025 menunjukkan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur mencatatkan peningkatan purata harga yang rendah sebanyak RM19.50 sehelai. Manakala, Wilayah Persekutuan Putrajaya mencatatkan peningkatan purata harga yang tinggi sebanyak RM189.00 sehelai (Carta 1)

Lima negeri mencatatkan peningkatan purata harga item terpilih Songkok di bazar Aidilfitri pada tahun 2025, iaitu Selangor, RM64.00 sebiji. Ini diikuti oleh Wilayah Persekutuan Selangor (RM55.00); Pulau Pinang (RM49.50); Sarawak (RM49.30); Pahang dan Wilayah Persekutuan Putrajaya masing-masing mencatatkan sebanyak RM41.30 sebiji (Carta 2)

Bagi purata harga item terpilih Baju Kurta di bazar Aidilfitri mengikut negeri bagi tahun 2025 menunjukkan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur merekodkan purata harga yang tinggi sebanyak RM89.00 sehelai, diikuti oleh Sabah (RM81.80); Wilayah Persekutuan Putrajaya (RM79.00); Pulau Pinang (RM79.00) dan Wilayah Persekutuan Labuan (RM75.00) (Carta 3)

Purata harga item terpilih Baju Melayu di bazar Aidilfitri mengikut negeri bagi tahun 2025 menunjukkan peningkatan purata harga yang tertinggi adalah Wilayah Persekutuan Labuan, RM169.50 sepasang (2024: RM134.00). Manakala, negeri Kelantan mencatatkan peningkatan yang paling rendah sebanyak RM99.80 sepasang (2024: RM99.10) (Carta 4)

4

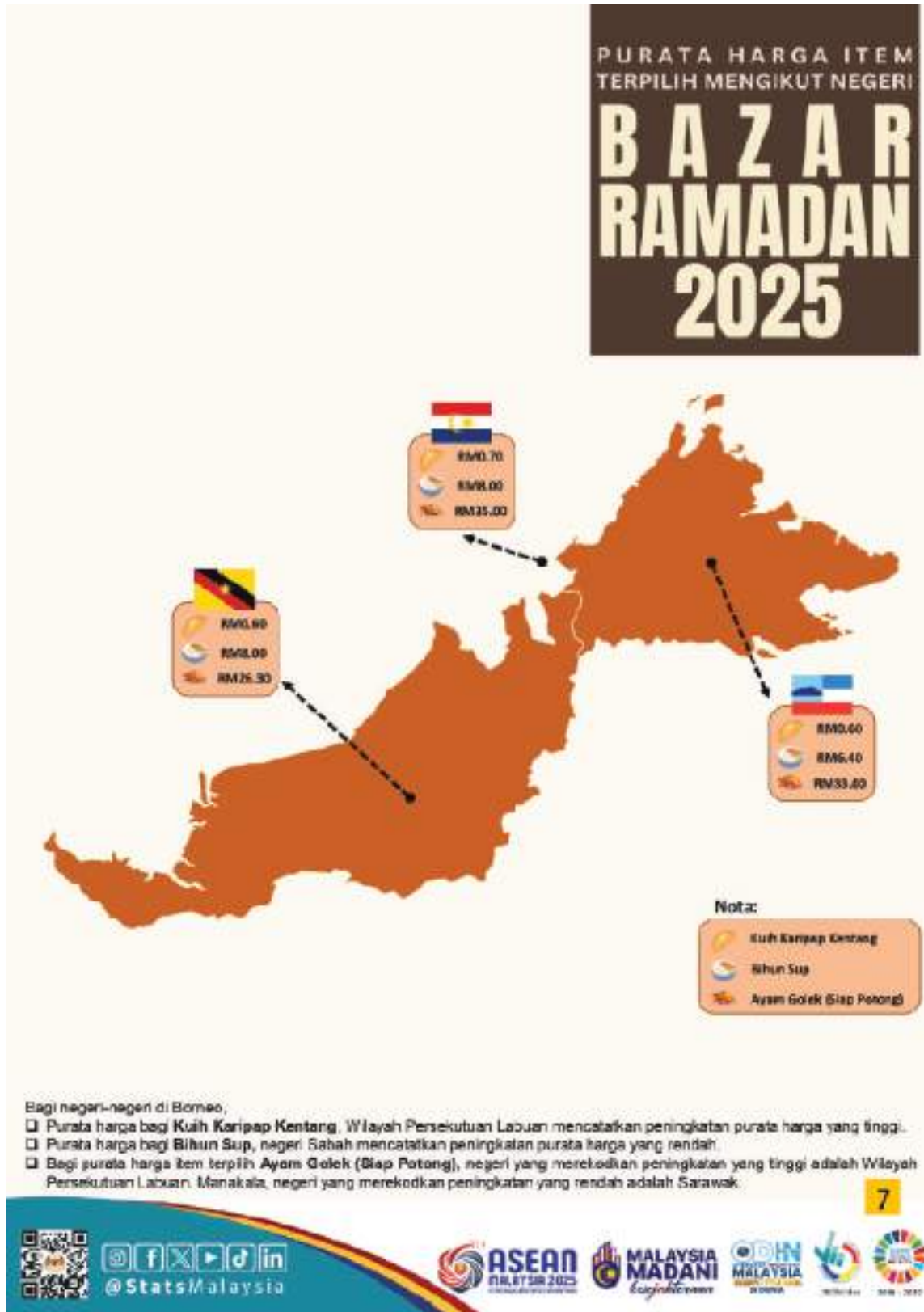

PURATA HARGA ITEM TERPILIH MENGIKUT NEGERI

BAZAR RAMADAN 2025

Negeri	Kuih Kastang (RM)	Sup Bihun (RM)	Ayam Gorek (RM)
Pulau Pinang	RM0.00	RM5.00	RM29.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.50
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Wilayah Persekutuan Putrajaya	RM0.00	RM6.00	RM27.00
Manakala	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00
Negeri Sembilan	RM0.00	RM7.00	RM23.00
Kedah	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Selangor	RM0.00	RM7.00	RM25.00
Perlis	RM0.00	RM6.00	RM25.00

Newsletter

Newsletter

2025

Purata Harga Item Terpilih Mengikut Negeri

BAZAR RAMADAN

ITEM	Kuah Berpang Kerentang (satu)	Kuah Kerentang (satu)	Kuah Seri Maka (satu)	Kuah Tepung Pulisa (satu)	Kuah Pangsi Sering (satu)	Rasi John Ayam (Panjang)	Rasi John Ayam (Pendek)	Nasi Ayam (1 ser)	Nasi Ayam Pangsi (1 ser)	Nasi Ayam (3 ser)
JOHOR	0.70	0.90	0.90	0.80	1.00	11.00	5.60	9.00	10.00	13.00
KEDAH	0.60	0.60	1.20	0.90	0.70	7.10	5.80	7.20	9.70	15.70
KELANTAN	0.80	0.50	1.00	0.90	1.20	8.50	6.80	7.00	9.30	12.80
MELAKA	0.60	0.60	0.60	0.80	0.70	8.80	6.00	7.50	9.70	13.30
NESERI SEKELIAN	0.80	1.00	0.80	1.10	1.10	10.00	5.50	7.70	12.30	12.00
PAHANG	0.60	0.70	0.70	0.90	0.70	8.80	5.00	7.50	9.00	12.20
PERAK PERANG	0.90	0.80	1.20	1.00	0.90	8.70	7.50	6.80	9.40	12.70
PERAK	0.60	0.60	0.60	1.00	0.80	8.50	5.50	7.10	9.50	15.50
PERLIS	0.50	0.50	1.80	0.70	0.60	7.70	-	7.50	8.50	11.00
SARAWAK	0.50	0.80	0.80	1.10	1.40	10.30	7.00	7.80	8.20	16.30
TERENGGANU	0.60	0.70	0.90	1.00	0.60	7.60	5.40	6.70	10.20	13.20
SABAH	0.60	0.60	0.70	0.80	0.70	9.10	5.50	8.10	10.30	14.30
SARAWAK	0.60	0.60	0.60	0.80	0.80	7.00	5.10	7.70	11.80	13.50
N.P. KUALA LUMPUR	0.90	0.80	0.80	1.00	1.10	8.80	5.50	8.00	10.00	13.50
N.P. LILONG	0.70	0.70	0.70	0.80	0.70	8.00	5.00	11.50	10.00	8.00
N.P. PUTRAJAYA	0.90	1.00	0.80	1.10	1.10	10.00	5.50	8.50	12.00	19.00

Nota: W.P. merujuk kepada Wilayah Persekutuan

8

Newsletter

2025										
Purata Harga Item Terpilih Mengikut Negeri										
ITEM	Purata harga berasa- saya (Lari)	Purata harga berasa- saya (Lari)	Purata harga berasa- saya (Lari)	Purata harga berasa- saya (Lari)	Purata harga berasa- saya (Lari)	Purata harga berasa- saya (Lari)	Purata harga berasa- saya (Lari)	Purata harga berasa- saya (Lari)	Purata harga berasa- saya (Lari)	Purata harga berasa- saya (Lari)
AYAM	8.40	9.20	9.30	10.50	6.00	26.80	7.10	4.80	3.00	3.80
AYAM	8.00	7.40	8.50	8.60	6.00	30.00	5.10	3.70	3.50	4.00
BERAMPAH	11.70	9.30	7.00	8.00	6.00	27.00	4.30	4.30	4.30	4.00
DELAKA	9.30	9.30	9.00	8.00	6.50	28.50	6.90	5.00	5.50	5.80
NEGERI SEMBILAN	8.70	10.00	8.00	7.50	7.70	24.00	6.30	5.00	4.00	4.70
PAHANG	8.90	10.10	8.50	7.20	6.80	28.00	7.80	4.70	5.00	5.00
PERAK	8.80	9.90	8.50	7.80	5.90	29.20	5.80	4.00	3.00	3.10
PERAK	7.90	8.20	8.20	7.00	6.20	28.00	7.00	5.00	4.70	4.80
PERAK	8.30	6.40	7.10	6.00	7.00	25.50	6.00	4.00	3.00	4.00
SELANGOR	8.60	8.10	10.10	8.70	7.60	28.00	5.30	5.10	5.30	6.00
SELANGOR	8.50	9.60	7.60	8.00	7.00	28.40	5.00	4.10	3.90	4.70
SELANGOR	7.30	7.40	10.90	10.00	6.40	33.00	5.20	6.50	4.80	4.80
SARAWAK	8.40	8.20	10.80	8.00	8.00	26.30	6.40	5.90	5.70	5.60
W.P. KUALA LUMPUR	9.50	10.50	9.50	8.20	7.50	29.00	5.00	4.80	4.00	5.50
W.P. LABUAN	9.00	10.00	10.00	10.00	8.00	35.00	5.00	-	4.50	4.50
W.P. PUTRAJAYA	9.50	12.00	10.00	9.30	7.30	25.30	6.00	6.00	6.00	5.50

Nota: W.P. merujuk kepada Wilayah Persekutuan.

9

Newsletter

PURATA HARGA ITEM TERPILIH MENGIKUT NEGERI

BAZAR AIDILFITRI 2025

Negeri	Sampin	Tudung Bawal (Material Cotton)	Shawl Tiada Corak (Material Chiffon)
Sarawak	RM79.00	RM19.00	RM10.00
Sabah	RM95.70	RM27.90	RM77.10
Labuan	RM89.20	RM21.50	RM17.80

Nota:

- Sampin
- Tudung Bawal (Material Cotton)
- Shawl Tiada Corak (Material Chiffon)

Bagi negeri-negeri di Borneo:

- Purata harga bagi Sampin Sarawak mencatatkan peningkatan purata harga yang tinggi. Manakala, Wilayah Persekutuan Labuan mencatatkan peningkatan purata harga yang rendah.
- Purata harga bagi Tudung Bawal (Material Cotton), negeri Sarawak mencatatkan peningkatan purata harga yang tinggi dan Wilayah Persekutuan Labuan mencatatkan peningkatan purata harga yang rendah.
- Bagi purata harga item terpilih Shawl Tiada Corak (Material Chiffon), negeri yang merekodkan peningkatan yang tinggi adalah Sarawak. Manakala, negeri yang merekodkan peningkatan yang rendah adalah Wilayah Persekutuan Labuan.

11

Newsletter

2025

Purata Harga Item Terpilih Mengikut Negeri

BAZAR AIDILFITRI

ITEM	Tart Nanas (gulung) (sebekas 50-50 biji)	Seperit (satu empat seg) (sebekas 50-50 biji)	Almond London (sebekas 50-50 biji)	Kempyek Kacang Tanah (500 gm)	Shawl Tiada Corak (Material Chiffon) (sehelai)	Tudung Bawal (Material Chiffon) (sehelai)
JOHOR	29.10	25.30	28.60	35.30	22.60	23.80
KEDAH	27.90	23.30	30.30	25.00	18.10	20.00
KELANTAN	23.20	21.00	23.30	13.10	11.20	13.70
MELAKA	31.30	27.50	31.30	14.50	23.00	20.80
NEGERI SEMBILAN	33.00	28.00	32.60	29.20	9.30	9.00
PANGK	27.00	27.00	27.30	22.90	17.50	23.30
PULAU PINANG	37.70	25.00	31.70	24.00	10.00	10.00
PERAK	28.20	28.00	28.80	22.40	13.50	16.30
PERLIS	32.00	28.00	29.00	17.50	12.50	20.00
MELAKA	34.60	30.00	35.00	22.40	15.00	16.00
TERENGGANU	22.80	22.60	25.90	23.40	17.40	21.60
SMAH	35.80	30.40	30.00	29.30	17.80	21.50
SARAWAK	24.70	26.00	30.20	30.80	27.30	27.90
W.P. KUALA LUMPUR	30.00	30.00	30.00	30.00	15.00	25.00
W.P. LABUAN	30.00	25.50	38.00	28.00	10.00	19.00
W.P. PUTRAJAYA	38.00	35.00	35.00	27.50	39.00	29.00

Nota: W.P. merujuk kepada Wilayah Persekutuan

12

Newsletter

2025					
Purata Harga Item Terpilih Mengikut Negeri					
BAZAR AIDILFITRI					
ITEM	Songkok (sehelai)	Samsin (sehelai)	Baju Kurta (sehelai)	Baju Melayu (Dewasa, Cekak Musang, Saiz M) (seperang)	Baju Kurung (Dewasa, Material Crepe, Saiz M) (seperang)
JOHOR	30.70	87.70	66.00	113.40	66.70
KEDAH	23.80	79.10	69.50	138.50	119.00
KELANTAN	27.50	60.00	53.80	99.80	69.00
MELAKA	35.00	61.30	61.00	111.80	74.50
NEGERI SEMBILAN	33.30	64.00	61.00	110.70	69.50
PAHANG	41.30	80.10	70.30	122.10	142.00
PULAU PINANG	49.50	92.30	79.00	143.30	64.00
PERAK	35.10	77.50	70.60	124.80	95.10
PERlis	25.00	87.00	70.00	127.30	139.00
SELANGOR	64.00	67.70	67.00	139.20	145.00
TERENGGANU	29.00	73.70	52.70	143.60	112.80
SAJAH	41.30	89.20	81.80	126.20	143.70
SARAWAK	49.30	95.70	68.40	154.20	123.60
W.P. KUALA LUMPUR	30.00	49.50	89.00	100.00	-
W.P. LABUAN	22.90	79.00	75.00	169.50	69.00
W.P. PUTRAJAYA	55.00	189.00	79.00	159.00	159.00

Nota: W.P. merujuk kepada Wilayah Persekutuan

Infografik

Infografik

Infografik

87

[illegible]

Bahagian 4

Jadual Statistik

Jadual 1: Statistik Bazar Ramadan dan Aidilfitri mengikut Negeri, 2022, 2023 dan 2025
Table 1: Statistics of Ramadan and Aidilfitri Bazaars by State, 2022, 2023 and 2025

Negeri State	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai perniagaan** Number of business stalls			Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai jualan (RM) '000) Sales value (RM '000)		
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Malaysia	34,059	61,623	77,727	96,549	156,341	203,647	281,876	2,377,447	2,519,345	3,200,508
Johor	4,166	8,266	12,671	13,630	22,423	35,417	44,525	301,857	410,999	475,707
Kedah	2,218	3,846	6,291	9,652	9,374	15,235	26,050	111,907	140,605	218,353
Kelantan	1,889	3,076	4,265	3,979	8,508	10,833	10,869	85,878	105,363	105,919
Melaka	1,047	3,767	3,321	4,009	10,229	8,383	13,108	107,134	80,968	90,004
Negeri Sembilan	1,340	2,364	3,367	4,797	5,127	7,945	13,883	61,508	78,451	120,353
Pangang	1,968	2,898	4,291	4,688	7,292	10,898	13,272	83,177	112,344	124,997
Pulau Pinang	1,801	4,342	4,680	6,832	10,098	11,685	27,226	158,746	198,755	272,301
Perak	2,570	4,845	5,648	5,988	12,689	16,434	20,548	132,342	138,416	175,926
Perlis	297	228	209	660	742	570	1,813	6,303	4,872	14,914
Selangor	7,363	12,677	12,868	15,000	31,563	32,750	38,811	632,226	564,158	657,887
Terengganu	1,232	4,321	5,247	9,453	12,133	13,312	20,045	133,400	105,080	212,126
Sabah	3,742	2,817	4,534	5,595	7,162	12,684	13,930	68,305	94,824	126,602
Sarawak	2,518	2,420	5,772	5,633	8,607	15,373	17,723	82,340	156,062	170,610
W.P. Kuala Lumpur	2,008	5,141	4,023	5,417	10,993	10,099	16,142	379,538	264,174	380,363
W.P. Labuan	101	132	308	271	297	838	823	2,623	5,417	6,933
W.P. Putrajaya	120	474	442	940	1,114	1,242	3,108	30,031	26,917	40,734

Nota:
Notes

*Bilangan Penduduk mengikut kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 1.1: Statistik Bazar Ramadan dan Aidilfitri mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025
Table 1.1: Statistics of Ramadan and Aidilfitri Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai perniagaan** Number of business stalls			Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)		
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Malaysia	34,059	61,623	71,727	94,546	156,161	203,667	261,876	2,377,417	2,518,305	3,206,506
Johor	4,186	6,266	12,671	15,630	22,421	35,417	44,525	301,857	410,999	475,767
Batu Pahat	570	1,323	1,482	1,461	2,361	4,377	4,732	68,953	74,761	48,862
Johor Bahru	1,800	3,168	5,658	8,412	8,493	16,530	24,869	136,251	207,559	261,119
Kluang	334	1,102	1,318	868	3,023	3,684	3,188	30,413	26,399	25,636
Kota Tinggi	234	429	707	1,200	1,218	1,984	3,722	16,948	20,878	38,821
Mersing	81	130	171	176	345	504	302	3,345	3,786	4,189
Muar	323	664	638	789	1,729	1,651	1,975	12,911	16,126	23,030
Pontian	178	209	712	713	633	1,785	1,896	9,587	15,751	19,755
Segamat	205	442	302	652	1,808	823	1,607	14,065	7,588	19,440
Kulai	351	661	1,277	998	1,913	3,756	2,334	17,630	37,428	25,748
Tangkak	170	136	145	361	260	323	860	7,695	1,323	9,272
Kedah	2,218	3,846	6,291	9,652	9,374	15,235	26,050	111,987	140,605	216,393
Bandang	140	360	706	619	862	1,700	1,069	8,427	16,200	22,772
Bandar Baharu	46	266	127	358	616	283	1,229	11,279	1,247	8,166
Kota Setar	362	512	1,381	1,439	1,465	3,116	4,452	13,094	30,813	38,968
Kuala Muda	571	355	765	2,482	871	2,254	5,557	8,739	16,196	58,221
Kubang Pasu	263	645	809	1,091	1,822	1,702	3,006	17,796	14,066	26,800
Kulim	362	581	909	1,159	1,384	1,952	2,775	19,385	21,428	25,881
Langkawi	100	254	310	356	706	696	782	10,012	6,588	6,200
Padang Temp	68	201	259	489	401	586	1,484	2,934	4,681	5,577
Sik	70	192	129	290	345	419	749	3,646	2,437	2,725
Yan	75	170	291	627	397	651	1,640	4,816	7,634	7,474
Pendang	102	310	564	667	873	1,656	1,911	10,582	18,330	12,497
Pokok Sena	51	50	58	175	112	100	527	1,287	980	2,063
Kelantan	1,889	3,075	4,255	3,979	8,508	10,833	10,869	85,878	106,303	106,919
Bachok	166	107	156	155	260	536	354	1,562	3,085	3,902
Kota Bharu	664	1,740	2,008	1,477	4,527	6,304	4,233	90,281	60,173	45,407
Machang	177	139	188	182	296	469	488	3,333	3,417	4,001
Paoh Mas	241	76	166	190	355	455	506	3,012	4,007	3,834
Paoh Puteh	143	199	605	476	619	1,284	519	4,499	10,185	6,367
Tanah Merah	158	290	305	675	935	819	2,000	7,344	6,076	15,958
Tumpat	189	266	226	313	727	502	775	9,671	8,266	8,065
Gua Musang	111	86	161	160	281	410	500	2,013	4,006	3,883
Kuala Krai	112	123	236	143	345	619	662	2,875	4,342	3,436
Jeli	58	57	116	208	163	299	834	1,329	2,539	11,036
Kecil Lejong	31	-	26	-	-	60	-	-	209	-

Nota:
Notes:

*Bilangan Penduduk mengikut kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan Kira-kira menurut Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 1.1: Statistik Bazar Ramadan dan Aidilfitri mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (s.m.a.)
Table 1.1: Statistics of Ramadan and Aidilfitri Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (cont'd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai pemiagaan** Number of business stalls			Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)		
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Melaka	1,047	3,757	3,321	4,609	10,238	8,383	13,108	107,134	80,968	90,804
Alor Gajah	351	885	690	788	1563	1,607	2,765	12,796	10,118	12,964
Jasin	556	320	435	428	895	1,255	1,358	6,732	8,001	6,779
Nedaka Tengah	630	2842	2,255	2,793	7781	5,530	8,994	87,506	52,849	70,271
Negeri Sembilan	1,340	2,384	3,367	4,797	5,127	7,945	13,883	81,588	78,451	120,353
Jelebu	49	43	149	144	141	206	455	747	2,610	2,276
Kuala Pilah	72	89	90	476	176	100	1,126	1,580	992	7,584
Port Dickson	935	271	76	444	601	162	1,420	6,374	1,515	10,439
Rembau	49	80	196	206	145	349	419	1,104	2,466	6,032
Seremban	713	1,579	2,165	2,601	3,579	5,163	7,480	45,306	56,100	71,825
Tampin	91	42	361	504	77	956	1,658	1,159	6,047	13,336
Jempol	131	100	306	422	408	927	1,326	4,238	6,721	6,758
Pahang	1,668	2,838	4,291	4,688	7,292	10,838	13,372	83,177	112,364	124,997
Bertong	121	200	705	170	529	445	396	3,506	3,370	4,825
Cameron Highlands	45	65	104	130	104	281	392	1,188	1,428	2,859
Jerantut	100	128	171	241	274	220	532	3,764	4,227	4,568
Kuantan	571	879	1,775	1,880	2,393	4,380	5,240	32,040	54,824	55,578
Lipis	102	142	252	110	384	603	319	2,522	5,056	3,707
Pekan	128	180	101	227	600	276	718	7,287	3,714	5,889
Raub	100	140	141	100	351	397	300	3,123	2,885	3,028
Temerloh	178	545	623	537	1,189	1,541	1,834	14,055	17,055	11,335
Rompin	103	221	367	754	558	1,154	2,135	6,016	8,042	19,894
Maran	119	296	427	205	691	1,115	981	6,392	6,419	7,206
Bera	101	149	165	236	309	455	823	3,272	3,550	4,407
Pulau Pinang	1,891	4,342	4,680	6,832	10,098	11,895	27,326	158,746	159,795	272,301
Seberang Perai Tengah	368	1,281	1,356	2,718	2,835	3,728	10,809	48,023	55,168	102,585
Seberang Perai Utara	443	1,157	1,284	1,377	2,586	3,190	6,033	37,621	39,675	33,386
Seberang Perai Selatan	351	405	495	578	1,077	1,221	2,671	11,976	10,098	8,885
Timur Laut	570	540	725	1,094	1,370	1,527	3,863	15,523	18,120	64,393
Barat Daya	248	869	780	1,065	2,210	2,026	3,450	45,603	35,603	62,152

Kata:
Notes:

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.

**Number of Population refers to the Current Population Estimate, Malaysia, 2024.

***Berdasarkan rekod sistem Petai Berkuasa Tempatan.

According to the Local Authority record.

Jadual 1.1: Statistik Bazar Ramadan dan Aidilfitri mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (samb.)
Table 1.1: Statistics of Ramadan and Aidilfitri Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (cont'd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai perniagaan** Number of business stalls				Jumlah pekerja Total number of persons engaged				Nilai jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)			
	2024	2022	2023	2025		2022	2023	2025		2022	2023	2025	
Perak	2,570	4,845	5,648	5,988	12,589	16,134	20,548	132,342	138,416	175,926			
Batang Padang	127	60	100	148	114	365	399	901	2,387	3,619			
Marang	255	601	772	790	1,880	2,109	2,478	18,388	16,177	22,157			
Kinta	923	1,270	1,805	1,097	3,786	5,405	6,613	43,271	49,646	63,718			
Kerian	170	257	135	453	583	363	1,400	6,210	3,771	11,649			
Kuala Kangsar	180	564	779	165	1,439	2,462	2,071	11,812	18,701	17,384			
Levi dan Matang	278	779	444	879	1,668	1,351	1,483	17,392	9,566	20,448			
Hilir Perak	142	288	378	340	544	945	1,355	9,774	7,640	8,716			
Ulu Perak	99	190	257	91	271	825	722	3,209	4,097	5,546			
Perak Tengah	99	292	296	173	891	910	529	7,406	7,620	5,060			
Kampar	100	94	154	111	306	501	380	2,428	3,392	2,679			
Mualim	79	293	376	434	817	1,308	1,354	8,363	10,365	9,749			
Bagan Datuk	83	26	51	15	59	182	63	792	1,849	467			
Selama	35	163	95	292	421	307	701	4,957	3,203	4,735			
Perlis	297	228	209	660	740	570	1,813	6,183	4,872	14,914			
Selangor	7,363	12,677	12,668	15,000	31,563	32,760	38,011	632,226	564,156	667,887			
Gombak	980	1,825	1,900	1,058	4,521	4,383	8,243	59,413	57,818	121,984			
Klang	1,176	1,724	1,821	2,122	4,821	5,151	5,866	91,194	67,396	110,823			
Kuala Langat	306	1,156	1,054	754	2,854	2,737	1,887	68,657	46,162	30,801			
Kuala Selangor	298	487	1,030	1,040	1,293	2,850	2,636	15,443	29,238	39,284			
Petaling	2,360	3,468	3,341	1,881	8,528	9,223	9,586	230,161	204,464	184,706			
Sabak Bernam	110	464	485	450	1,355	964	1,255	18,326	18,041	19,654			
Selangor	347	591	623	698	1,201	1,562	1,559	15,343	17,921	29,139			
Ulu Langat	1,508	2,433	1,520	1,436	5,517	4,810	3,080	117,936	75,862	66,140			
Ulu Selangor	258	529	803	1,681	1,163	2,182	4,038	15,354	27,254	65,355			
Terengganu	1,202	4,321	3,247	3,453	12,133	13,312	20,045	131,490	155,000	212,126			
Beut	165	308	399	838	777	935	2,215	4,887	8,143	23,656			
Dungun	168	578	726	2,693	1,818	1,866	1,852	28,131	24,072	18,666			
Kemaman	232	512	701	1,146	1,931	1,780	3,234	11,930	14,763	35,247			
Kuala Terengganu	245	1,424	1,883	1,371	4,384	4,725	6,478	55,027	73,299	79,112			
Marang	127	311	352	426	920	933	1,274	7,810	7,229	13,303			
Hulu Terengganu	76	240	418	531	553	1,128	1,373	5,354	7,924	12,614			
Setiu	64	166	234	611	492	567	1,403	3,483	6,281	12,748			
Kuala Nerus	156	6	534	837	2,278	1,377	2,216	21,929	13,378	22,732			

Nota:
Notes:

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
*Member of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
**According to the Local Authority record.

Jadual 1.1: Statistik Bazar Ramadan dan Adat/ritual mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2021 dan 2025 (samb.)
Table 1.1: Statistics of Ramadan and Adat/Ritual Bazaars by State & District, 2022, 2021 and 2025 (cont'd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk (000)* Population (000)	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	Jumlah pekerja Total number of persons engaged	2022	2023	2025	Nilai jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)
Sabah		3,742	2,817	4,334	5,995	1,162	12,694	13,930		68,305	94,824	126,692	
Tawau	414	411	521	734	959	2,211	1,256	2,211		8,912	9,557	15,795	
Lahad Datu	254	30	100	210	40	251	275	770		443	878	3,304	
Semporna	199	52	104	309	130	275	770	770		805	1,420	5,528	
Sandakan	499	224	352	449	504	828	1,575	1,575		4,219	6,624	9,120	
Kinabatangan	164	52	34	80	122	122	184	184		1,386	685	1,071	
Beuan	98	45	65	76	86	289	1,156	1,304		783	1,156	1,304	
Kota Kinabalu	547	1,021	1,528	1,128	2,764	4,082	1,470	26,209		26,209	42,442	37,079	
Ranau	89	98	146	164	234	519	480	3,360		2,418	3,044	3,360	
Kota Belud	111	57	86	166	100	706	192	1,237		721	1,237	3,875	
Tuaran	142	7	7	72	14	26	223	83		62	83	1,423	
Pemampang	168	23	80	73	46	206	306	2,377		446	1,273	2,377	
Papar	158	135	190	178	661	671	464	5,862		5,862	5,727	4,304	
Kudat	93	80	99	149	172	317	402	2,035		2,155	2,035	2,771	
Kota Marudu	74	119	137	150	224	367	403	2,608		2,323	1,797	2,608	
Pitas	38	26	39	42	43	103	84	616		303	326	616	
Beaufort	78	66	291	451	142	756	1,345	9,112		534	4,426	9,112	
Kuala Penyu	25	37	55	121	74	227	252	2,379		598	657	2,379	
Sipitang	41	40	86	104	94	211	260	1,401		977	1,009	1,401	
Tenom	54	40	75	95	148	228	192	1,696		477	999	1,696	
Malawan	31	17	20	57	94	48	86	1,140		478	397	1,140	
Keningau	158	45	235	190	135	584	617	4,349		1,024	4,057	4,349	
Tandunan	33	-	40	72	-	106	68	1,597		-	376	1,597	
Kunak	88	48	60	129	48	114	214	2,404		321	308	2,404	
Tongod	45	20	5	7	30	16	12	77		257	40	77	
Putatan	71	83	96	265	241	248	690	3,218		2,257	1,821	3,218	
Temud	31	30	73	124	40	236	422	3,506		872	1,070	3,506	
Kabakan	58	11	30	-	17	26	-	-		253	998	-	

Nota:
Notes:

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.

Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.

According to the Local Authority records.

Jadual 1.1: Statistik Bazar Ramadan dan Aidilfitri mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (samb.)
Table 1.1: Statistics of Ramadan and Aidilfitri Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (cont'd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai/pembinaan** Number of business stalls			Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai Jualan (RM '000) Sales value (RM '000)		
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Sarawak	2,618	2,420	5,772	5,833	6,687	15,373	17,723	82,349	156,002	170,810
Kuching	625	435	2,023	1,807	1,348	4,830	5,133	22,177	88,213	65,309
Bau	54	35	22	43	62	59	124	638	327	556
Lundu	34	15	51	88	34	102	236	364	970	1,409
Samarahan***	136	163	299	471	488	865	1,317	5,895	5,574	10,833
Serai***	88	32	64	38	101	256	150	875	1,704	1,354
Simunjan	37	28	50	50	47	132	130	257	945	1,290
Sri Aman	61	91	209	172	196	527	437	2,831	7,088	5,153
Lubok Antu	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Balong	37	135	96	110	314	102	330	4,166	2,668	3,861
Sarokok	24	80	118	136	215	189	463	2,393	1,846	4,315
Sarikel	45	123	332	195	317	866	603	1,537	5,183	5,331
Meratong	21	18	30	30	22	80	90	225	581	663
Dato	20	18	60	152	51	222	553	531	1,776	4,299
Alau	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sibu	205	140	300	277	449	1,267	1,308	6,595	7,201	5,719
Dalat	22	46	108	108	123	252	394	863	1,733	2,708
Mukah	43	89	254	134	265	982	704	4,435	7,237	4,637
Kanowit	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belaga	109	120	233	209	410	705	892	4,717	5,865	12,183
Talau	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapit	37	30	36	44	60	137	150	811	743	1,222
Song	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Nota:
Notes:

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimate, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

***Termasuk daerah Siburan
Includes district of Siburan

****Termasuk daerah Gedong
Includes district of Gedong

Jadual 1.1: Statistik Bazar Ramadan dan Aidilfitri mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (samb.)
Table 1.1: Statistics of Ramadan and Aidilfitri Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (cont'd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000) [*] Population ('000)	Bilangan gerai perniagaan** Number of business stalls	Jumlah pekerja Total number of persons engaged					Nilai jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)		
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Belaga	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Miri	256	150	574	599	451	1,550	2,106	5,253	15,362	15,338
Marudi	18	12	16	50	28	32	194	228	293	930
Limbang	47	200	159	289	381	342	713	5,455	3,697	8,463
Lawas	38	67	345	176	134	904	447	1,696	6,793	5,430
Mulu	16	-	63	113	-	109	306	-	972	2,662
Aralaya	35	40	65	40	105	162	80	1,196	1,476	748
Pekan	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selangau	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tebelu	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pusa	20	69	-	-	137	-	-	-	-	-
Kabong	19	37	52	30	80	104	108	664	821	658
Tanjung Manis	8	30	25	18	102	42	42	606	270	679
Sebauh	31	-	-	-	-	-	-	593	-	376
Bukit Mabong	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bulus	55	238	188	254	687	375	632	7,561	3,700	5,252
Beluru	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Telang Usan	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
W.P. Kuala Lumpur	2,068	5,141	4,023	5,417	10,993	10,689	16,142	379,538	284,174	380,963
W.P. Labuan	101	132	308	271	297	838	823	2,623	5,417	6,933
W.P. Putrajaya	120	474	442	945	1,114	1,242	3,108	30,931	28,917	46,724

Nota:
Notes:

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 2: Statistik Bazar Ramadan mengikut Negeri, 2022, 2023 dan 2025
Table 2: Statistics of Ramadan Bazaars by State, 2022, 2023 and 2025

Negeri State	Peruduk (000)* Population (000)	Bilangan gerai peniagaan** Number of business stalls				Jumlah pekerja Total number of persons engaged				Nilai jualan (RM) 000 Sales value (RM) 000			
		2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Malaysia	34,059	62,852	65,415	62,684	62,684	133,126	171,388	171,388	241,379	1,929,894	1,975,072	1,975,072	2,609,483
Johor	4,186	7,449	10,868	11,202	11,202	20,326	30,159	30,159	37,415	257,447	313,477	313,477	331,529
Kedah	2,218	3,114	5,238	7,847	7,847	7,455	12,385	12,385	20,541	71,457	101,678	101,678	164,496
Kelantan	1,889	2,548	3,276	3,277	3,277	7,895	8,748	8,748	8,931	76,512	87,375	87,375	89,358
Malaka	1,047	2,401	2,356	3,201	3,201	6,024	5,910	5,910	10,519	40,404	33,021	33,021	52,706
Negeri Sembilan	1,240	2,063	2,611	3,606	3,606	4,026	6,186	6,186	11,246	51,614	55,602	55,602	91,325
Perang	1,668	2,416	3,598	4,076	4,076	5,969	9,075	9,075	11,688	60,887	79,441	79,441	96,906
Pulau Pinang	1,801	3,714	4,152	6,084	6,084	8,402	10,344	10,344	25,515	115,601	119,678	119,678	225,456
Perak	2,579	4,212	4,710	5,090	5,090	11,126	13,997	13,997	18,113	190,495	111,197	111,197	148,478
Perlis	297	178	166	620	620	895	452	452	1,693	4,480	3,666	3,666	13,649
Selangor	7,363	11,000	10,489	13,127	13,127	27,078	26,605	26,605	32,989	527,305	481,400	481,400	508,037
Terengganu	1,232	3,405	4,300	7,890	7,890	9,691	11,035	11,035	16,477	99,689	123,318	123,318	182,182
Sabah	3,742	2,591	3,872	4,649	4,649	6,698	11,097	11,097	11,082	63,077	75,689	75,689	105,455
Sarawak	2,518	2,320	5,459	5,336	5,336	6,356	14,553	14,553	16,999	75,782	139,692	139,692	193,112
W.P. Kuala Lumpur	2,068	4,335	3,803	5,201	5,201	10,527	9,507	9,507	15,528	389,245	264,276	264,276	361,915
W.P. Labuan	101	132	264	227	227	297	756	756	735	2,623	4,907	4,907	6,536
W.P. Putrajaya	120	274	242	645	645	661	625	625	1,908	16,244	10,204	10,204	28,338

Note:
Notes:

*Bilangan Peruduk merujuk kepada Anggaran Peruduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 2.1: Statistik Bazar Ramadan mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025
Table 2.1: Statistics of Ramadan Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai pentiagaan** number of business stalls		Jumlah pekerja Total number of persons engaged					Nilai Jualan (RM) '000) Sales value (RM '000)	
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Malaysia	34,059	52,852	55,415	82,084	130,726	171,398	241,379	1,939,894	1,875,072	2,609,453
Johor	4,186	7,449	10,868	11,202	30,326	30,199	37,415	287,447	313,477	331,599
Batu Pahat	510	1,218	1,302	1,090	2,674	3,800	3,619	63,022	63,000	31,355
Johor Bahru	1,800	3,038	5,138	5,214	8,110	14,493	21,295	113,595	148,264	162,116
Kluang	334	1,038	1,134	837	2,808	3,013	2,125	25,708	19,789	24,934
Kota Tinggi	234	307	546	678	946	1,388	2,756	9,221	12,261	25,369
Mersing	81	101	130	128	208	392	205	1,909	2,221	3,030
Muar	323	409	537	689	1,323	1,395	1,775	10,100	13,433	19,940
Pondam	178	120	299	587	368	1,473	1,518	2,693	13,085	16,813
Segamat	205	379	221	497	1,646	621	1,142	11,833	5,401	14,550
Kulai	351	661	1,143	563	1,913	3,335	2,234	17,630	34,284	24,018
Tangkak	170	138	116	319	280	266	754	1,895	1,236	8,362
Kedah	2,218	3,114	5,238	7,847	7,485	12,385	20,541	71,457	101,678	164,495
Baling	148	250	303	519	656	734	1,059	4,747	5,090	20,315
Bandar Baharu	45	139	127	358	393	203	1,229	6,316	1,247	8,166
Kota Setar	382	394	1,253	1,083	929	2,614	3,068	8,692	23,636	23,927
Kuala Muda	571	300	701	2,207	759	2,094	4,908	6,386	13,396	49,155
Kubang Pasu	253	556	738	574	1,425	1,489	2,655	11,997	10,084	20,737
Kulim	352	500	847	952	1,174	1,898	2,325	13,834	19,995	21,492
Langkawi	100	194	277	386	412	618	872	3,182	4,864	3,401
Padang Terap	68	151	192	422	312	395	1,263	2,308	3,566	5,479
Sik	70	112	120	170	235	419	408	1,899	2,437	1,753
Yan	75	150	205	325	342	393	929	3,478	4,549	3,397
Pendang	102	290	419	376	736	1,328	1,038	7,262	11,864	4,610
Pokok Sena	51	50	50	175	112	100	527	1,267	960	2,063
Kelantan	1,889	2,648	3,276	3,277	7,895	8,748	9,931	76,512	87,375	89,358
Bachok	165	107	195	155	250	535	354	1,562	3,085	3,902
Kota Bharu	584	1,380	1,632	1,225	4,031	4,336	3,614	42,216	48,506	38,742
Machang	117	99	145	135	241	392	392	2,384	2,903	3,438
Poser Mee	241	78	147	135	365	428	341	3,002	3,830	3,259
Poser Putih	143	199	295	396	619	606	199	4,499	5,347	1,683
Tanah Merah	158	290	185	495	935	405	1,380	7,384	4,736	12,540
Tumpat	189	256	220	313	727	592	775	9,571	8,266	8,095
Gua Musang	111	59	121	120	219	313	420	1,690	3,361	3,307
Kuala Krai	112	123	238	135	345	619	662	2,875	4,342	3,356
Jeli	58	57	116	208	163	259	834	1,329	2,039	11,036
Kecil Linggi	11	-	20	-	-	60	-	-	209	-

Kata:
Maksud

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 2.1: Statistik Bazar Ramadan mengikut Negeri & Daerah, 2021, 2022 dan 2025 (samb.)
Table 2.1: Statistics of Ramadan Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (conting)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai pameran** Number of business stalls					Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai Jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)		
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Melaka	1,047	2,401	2,356	3,201	6,024	5,910	10,519	40,484	33,521	40,484	33,521	52,768
Air Gajah	261	480	570	698	1,185	1,428	2,426	7,840	6,687	7,840	6,687	11,514
Jasin	156	320	375	426	895	1,178	1,358	6,752	7,504	6,752	7,504	11,514
Melaka Tengah	630	1,601	1,411	2,075	3,943	3,304	6,735	25,882	19,330	25,882	19,330	34,313
Negeri Sembilan	1,240	2,093	2,611	3,006	4,628	6,186	11,348	51,614	55,602	51,614	55,602	91,325
Jelapang	69	43	169	144	141	298	455	747	2,610	747	2,610	2,276
Kuala Pilah	72	54	50	238	135	100	649	1,069	992	1,069	992	6,149
Port Dickson	135	271	76	434	601	452	1,350	5,374	1,515	5,374	1,515	10,358
Rembau	49	80	193	206	145	349	419	1,104	2,466	1,104	2,466	6,032
Seremban	713	1,408	1,506	1,753	3,149	3,039	5,099	37,037	30,370	37,037	30,370	45,203
Tampin	91	27	361	469	47	956	1,588	404	6,047	404	6,047	12,986
Jempol	131	180	271	362	408	692	1,146	4,239	5,095	4,239	5,095	7,317
Pahang	1,688	2,416	3,599	4,076	5,969	9,075	11,888	60,887	79,441	60,887	79,441	96,595
Bertong	121	200	165	178	529	446	398	3,508	3,370	3,508	3,370	4,525
Cameron Highlands	45	55	104	130	104	281	352	1,188	1,428	1,188	1,428	2,859
Jerantut	100	83	116	191	133	116	432	2,085	2,080	2,085	2,080	2,959
Kuantan	671	672	1,415	1,530	1,787	3,313	4,160	18,385	32,366	18,385	32,366	39,581
Lipis	102	117	202	110	304	553	319	2,081	4,228	2,081	4,228	3,707
Pekan	128	180	101	227	500	275	718	7,287	3,714	7,287	3,714	5,889
Raub	100	110	81	100	256	254	300	2,458	1,723	2,458	1,723	3,028
Tembehin	178	448	533	537	965	1,334	1,034	8,846	12,349	8,846	12,349	11,330
Dampin	103	221	367	552	568	1,154	1,731	6,016	8,042	6,016	8,042	10,868
Maran	119	209	378	285	569	958	881	5,398	7,445	5,398	7,445	7,206
Bera	101	121	137	236	234	380	823	2,685	2,697	2,685	2,697	4,407
Pulau Pinang	1,801	3,714	4,162	6,084	8,402	10,344	25,315	115,681	119,878	115,681	119,878	225,456
Seberang Perai Tengah	188	1,101	1,216	2,265	2,383	3,257	9,873	35,385	42,011	35,385	42,011	73,534
Seberang Perai Utara	443	877	1,004	1,207	1,774	2,344	5,323	14,118	16,340	14,118	16,340	20,140
Seberang Perai Selatan	351	595	495	578	827	1,221	2,671	7,725	10,098	7,725	10,098	8,885
Timur Laut	370	522	707	1,044	1,322	1,483	3,763	14,838	17,385	14,838	17,385	63,157
Barat Daya	248	819	730	990	2,096	1,929	3,685	43,534	33,644	43,534	33,644	59,739

Nisa,
Maree.

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.

Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 2.1: Statistik Bazar Ramadan mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (samb.)
Table 2.1: Statistics of Ramadan Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (cont'd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk (1000)* Population (1000)	Bilangan gerai perniagaan** Number of business stalls				Jumlah pekerja Total number of persons engaged				Nilai jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)			
	2024	2022	2023	2023	2023	2022	2023	2023	2023	2022	2023	2023	2023
Perak	2,570	4,212	4,710	5,093	13,997	11,126	13,997	18,113	109,495	901	111,197	148,478	3,619
Batang Padang	127	60	100	148	265	114	265	309	901	901	2,387	3,619	3,619
Marjaniq	255	521	667	715	1,852	1,590	1,852	2,253	12,370	12,370	12,955	18,918	18,918
Kinta	923	1,175	1,511	1,849	4,681	3,645	4,681	5,869	39,398	39,398	40,110	50,462	50,462
Kerian	170	214	55	307	489	489	489	1,186	4,955	4,955	12,46	9,634	9,634
Kuala Kangsar	180	484	694	900	2,227	1,187	2,227	1,878	8,117	8,117	14,998	15,167	15,167
Larut dan Matang	278	661	344	719	961	1,373	961	2,003	14,709	14,709	7,571	16,623	16,623
Hilir Perak	142	202	273	320	735	504	735	1,285	6,424	6,424	6,207	8,416	8,416
Ulu Perak	98	123	183	66	451	203	451	647	1,932	1,932	2,202	5,216	5,216
Pulak Tenjah	95	292	288	463	885	691	885	459	7,406	7,406	7,451	4,577	4,577
Kampar	100	94	154	111	501	305	501	380	2,428	2,428	3,392	2,679	2,679
Mualen	79	244	336	374	928	725	928	1,234	6,834	6,834	9,280	9,149	9,149
Bagan Datuk	83	26	51	15	182	50	182	63	702	702	1,840	467	467
Selama	36	116	54	146	189	280	189	409	3,228	3,228	1,488	3,660	3,660
Perlis	297	178	166	620	452	595	452	1,693	4,480	4,480	3,566	13,649	13,649
Selangor	7,363	11,600	10,489	13,127	26,655	27,878	26,655	32,989	527,356	527,356	451,450	558,037	558,037
Gombak	980	1,761	1,636	2,918	4,107	4,396	4,107	8,123	57,906	57,906	55,975	120,781	120,781
Klang	1,175	867	964	1,309	2,329	2,067	2,329	3,084	31,784	31,784	33,836	55,230	55,230
Kuala Langat	326	1,631	799	754	2,680	2,680	2,680	1,887	63,098	63,098	40,905	30,801	30,801
Kuala Selangor	298	407	850	840	2,200	1,081	2,200	2,115	12,230	12,230	25,105	34,495	34,495
Peland	2,360	3,268	3,121	3,651	8,746	8,448	8,746	8,856	213,784	213,784	186,005	163,887	163,887
Sabak Bernam	110	299	301	350	541	770	541	856	8,007	8,007	8,255	14,554	14,554
Sepang	347	541	623	608	1,680	1,103	1,680	1,430	16,029	16,029	17,921	26,115	26,115
Ulu Langat	1,508	2,347	1,385	1,316	3,681	5,497	3,681	2,720	110,634	110,634	64,253	55,044	55,044
Ulu Selangor	258	479	610	1,381	1,474	1,037	1,474	3,858	13,863	13,863	19,195	57,130	57,130
Terengganu	1,232	3,405	4,300	7,893	11,035	9,591	11,035	15,477	99,569	99,569	123,318	182,182	182,182
Bisut	165	253	320	650	758	637	758	1,921	5,130	5,130	5,820	19,600	19,600
Dungan	168	367	459	2,528	1,236	1,160	1,236	1,192	14,897	14,897	18,054	15,778	15,778
Kemaman	232	425	621	1,096	1,303	834	1,303	3,114	10,024	10,024	9,580	34,268	34,268
Kuala Terengganu	245	1,661	1,570	1,751	3,088	3,298	3,088	5,038	36,600	36,600	57,290	55,628	55,628
Marang	127	311	352	426	933	920	933	1,274	7,610	7,610	7,229	13,303	13,303
Hulu Terengganu	75	207	301	331	908	469	908	973	4,267	4,267	6,049	9,919	9,919
Setiu	54	146	213	416	534	470	534	1,013	3,102	3,102	5,917	11,830	11,830
Kuala Nerus	156	635	534	705	1,377	1,505	1,377	1,952	18,038	18,038	13,378	21,856	21,856

Kata:
Note:

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 2.1: Statistik Bazar Ramadan mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (samb.)
Table 2.1: Statistics of Ramadan Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (cont'd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk (000) Population (000)	Bilangan gerai peniagaan** Number of business stalls			Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai Jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)		
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Sabah	3,742	2,591	3,872	4,649	6,998	11,097	11,082	83,077	75,689	115,455
Tawau	414	211	281	190	542	636	579	4,422	4,250	4,183
Lahad Datu	254	30	30	130	40	65	439	443	359	2,782
Semporna	100	52	104	235	130	275	548	805	1,420	5,342
Sandakan	488	198	308	421	457	731	1,491	3,482	5,458	8,480
Kinabatangan	164	52	34	80	122	122	184	1,396	685	1,071
Beluran	90	45	65	76	86	251	289	783	1,156	1,394
Kota Kinabalu	547	1,621	1,264	988	2,784	3,448	960	20,209	30,509	29,754
Panau	89	98	140	164	234	519	480	2,416	3,044	3,360
Kota Belud	111	57	85	166	100	706	152	721	1,237	3,875
Tuaran	142	7	7	72	14	20	223	62	83	1,423
Perampang	188	23	52	73	46	136	306	446	1,083	2,377
Papar	156	135	190	176	661	671	464	5,082	5,727	4,384
Kudat	93	80	99	149	172	317	402	2,155	2,035	2,771
Kota Mandu	74	119	137	150	224	357	403	2,323	1,797	2,836
Pitas	39	26	39	42	43	103	84	303	306	616
Beaufort	78	66	291	451	142	750	1,345	934	4,426	9,112
Kuala Penyu	25	37	55	121	74	227	252	598	667	2,379
Sipitang	41	40	86	104	94	211	260	977	1,669	1,481
Tancom	54	40	75	95	148	226	102	477	909	1,696
Nabawan	31	17	20	57	94	40	86	478	397	1,140
Keningau	158	45	235	190	135	564	617	1,024	4,057	4,349
Tambunan	33	-	40	72	-	100	68	-	376	1,537
Kunak	80	48	60	129	48	114	214	321	308	2,494
Tongod	45	20	5	7	30	10	12	257	40	77
Pitatan	71	83	80	185	241	240	530	2,257	1,821	3,218
Talupid	31	30	73	124	40	230	422	872	1,570	3,595
Kalabakan	59	11	10	-	17	20	-	253	198	-

Nota:
Note:

**Bilangan Penduduk mengikut kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.
**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 2.1: Statistik Bazar Ramadan mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (samb.)
Table 2.1: Statistics of Ramadan Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (contd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai perniagaan** Number of business stalls			Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai Jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)		
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Sarawak	2,618	2,320	5,489	6,236	6,346	14,653	16,999	76,742	139,682	163,112
Kuching	625	378	1,803	1,535	1,200	4,248	4,469	16,052	53,931	48,072
Bau	54	35	22	43	62	39	124	638	327	856
Lundu	34	15	51	88	34	152	235	364	970	1,409
Semariang****	136	163	239	471	490	865	1,317	5,595	6,574	10,033
Sariaya***	88	32	64	38	101	256	150	875	1,704	1,354
Simunjan	37	28	50	50	47	132	130	287	945	1,250
Sri Aman	61	91	209	172	196	527	437	2,831	7,088	5,153
Lubok Antu	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Besong	37	135	96	110	314	192	330	4,166	2,568	3,861
Sarabak	24	80	118	135	215	189	463	2,393	1,846	4,315
Sarikel	45	80	253	180	214	629	558	1,103	5,535	5,147
Meradong	21	18	30	30	22	60	90	225	561	663
Daro	20	18	60	152	01	222	353	531	1,778	4,259
Alau	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sibu	255	140	300	277	449	1,257	1,308	6,595	7,201	6,719
Debilit	22	46	108	108	123	252	394	863	1,733	2,708
Mukah	43	89	254	134	265	582	704	4,435	7,237	4,637
Kanowit	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bundu	188	120	293	209	410	705	892	4,717	5,885	12,183
Talau	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapit	37	30	38	44	60	137	150	811	743	1,222
Song	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kota,
Kuching

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

***Termasuk daerah Siburan
Includes district of Siburan

****Termasuk daerah Gedong
Includes district of Gedong

Jadual 2.1: Statistik Bazar Ramadan mengikut Negeri & Daerah, 2021, 2022 dan 2023 (samb.)
Table 2.1: Statistics of Ramadan Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (contd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000) ^a Population ('000)	Bilangan gerai perniagaan ^b Number of business stalls			Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai Jualan (RM '000) Sales value (RM '000)		
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Belaga	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Meri	256	150	570	590	451	1,530	2,106	5,253	14,082	15,358
Marudi	18	12	16	50	28	32	194	228	293	930
Limbing	47	200	159	259	391	342	698	5,455	3,697	6,386
Larut	38	67	345	176	134	904	447	1,656	6,793	5,490
Mulu	16	-	63	113	-	189	306	-	572	2,852
Awajaya	35	40	55	40	105	162	80	1,165	1,476	748
Pokan	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selangau	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tbedu	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pusa	20	50	-	30	137	-	81	654	-	650
Kubong	19	37	52	30	80	104	108	606	821	679
Tanjung Manis	6	30	25	18	102	42	42	563	270	376
Sebauh	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukit Mabong	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sutis	55	238	186	254	667	375	632	7,561	3,760	5,252
Bakun	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Telang Usan	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
W.P. Kuala Lumpur	2,066	4,936	3,803	5,201	10,627	9,507	15,128	389,246	284,276	361,315
W.P. Labuan	101	132	264	227	297	798	735	2,623	4,907	6,536
W.P. Putrajaya	120	274	242	646	661	626	1,908	14,244	10,204	28,338

Nota:
Notes:

^aBilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

^bBerdasarkan kepada rekod pihak Berusaha Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 3: Statistik Bazar Aidilfitri mengikut Negeri, 2022, 2023 dan 2025
Table 3: Statistics of Aidilfitri Bazaars by State, 2022, 2023 and 2025

Negeri State	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai perniagaan** Number of business stalls			Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)		
		2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Malaysia	34,059	8,771	12,312	14,465	22,635	32,281	40,497	447,593	543,233	606,055
Johor	4,185	817	1,803	2,428	2,097	5,208	7,110	44,410	57,522	144,258
Kedah	2,218	732	1,053	1,805	1,919	2,800	5,509	40,450	38,927	53,898
Kelantan	1,889	427	979	702	613	2,085	1,808	9,366	16,928	16,561
Malaka	1,047	1,356	965	808	4,215	2,483	2,589	66,730	47,446	37,286
Negeri Sembilan	1,240	321	766	1,191	501	1,769	2,637	9,894	22,849	29,028
Perang	1,668	482	692	612	1,323	1,763	1,584	22,290	32,924	28,082
Pulau Pinang	1,801	628	528	748	1,696	1,451	1,711	43,145	38,076	48,846
Perak	2,570	633	938	895	1,563	2,437	2,435	22,847	27,219	27,449
Perlis	297	50	43	40	147	118	120	1,903	1,306	1,265
Selangor	7,363	1,677	2,179	1,873	4,485	6,105	5,822	104,870	112,708	109,850
Terengganu	1,232	916	947	1,560	2,442	2,277	3,568	33,782	31,761	29,944
Sabah	3,742	226	662	946	464	1,597	2,848	5,227	19,135	21,237
Sarawak	2,516	100	303	297	251	820	724	6,559	16,310	17,496
W. P. Kuala Lumpur	2,068	206	220	216	486	562	614	20,202	19,898	19,068
W. P. Labuan	101	-	44	44	-	80	80	-	510	387
W. P. Putrajaya	120	200	200	300	453	617	1,200	15,707	16,713	17,306

Nota:
Notes:

*Bilangan Penduduk mengikut kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimate, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pejabat Bekas Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 3.1: Statistik Bazar Audit/ri mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025
Table 3.1: Statistics of Audit/ri Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000)* Population ('000)*	Bilangan gerai perniagaan** Number of business stalls		Jumlah pekerja Total number of persons engaged		Nilai Jualan (RM) '000) Sales value (RM '000)	
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Malaysia	34,069	8,771	12,312	14,485	22,635	32,291	40,497
Johor	4,186	817	1,803	2,428	2,097	5,258	7,110
Batu Pahat	510	105	180	371	307	577	1,113
Johor Bahru	1,600	140	720	1,196	383	2,037	3,594
Kluang	334	74	184	31	215	671	62
Kota Tinggi	234	122	219	322	272	596	966
Mersing	81	29	41	48	87	112	96
Muar	323	195	102	100	408	255	300
Pontian	178	89	113	126	265	312	378
Segamat	205	63	81	155	162	202	465
Kulai	351	-	134	35	-	421	110
Tangkak	170	-	29	42	-	75	126
Kedah	2,218	732	1,053	1,805	1,919	2,850	5,509
Baling	145	100	403	100	216	906	300
Bandar Baharu	46	168	-	-	263	-	-
Kota Setar	382	118	118	306	236	502	1,424
Kuala Muda	571	55	64	275	112	180	649
Kubang Pisu	253	50	71	117	197	213	351
Kulim	352	81	62	207	210	134	450
Langkawi	100	60	33	70	294	78	210
Padang Terap	68	50	67	67	89	201	201
Sik	70	40	-	120	110	-	340
Yan	75	20	86	202	85	208	711
Pendang	102	50	149	291	137	336	873
Pokok Sena	51	-	-	-	-	-	-
Kelantan	1,689	427	979	762	813	2,065	1,538
Bachok	165	-	-	-	-	-	-
Kota Bharu	584	360	436	252	486	966	619
Machang	117	40	20	47	55	73	94
Pasir Mas	241	-	13	80	-	27	165
Pasir Puteh	143	-	300	120	-	595	360
Tanah Merah	158	-	120	180	-	304	620
Tampak	189	-	-	-	-	-	-
Gua Nizang	111	27	40	40	62	97	80
Kuala Krai	112	-	-	8	-	-	-
Jeli	58	-	-	-	-	-	-
Kuala Lajing	11	-	-	-	-	-	-

Kata.
Notes:

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.

Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Pendaftaran kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.

According to the Local Authority record.

Jadual 3.1: Statistik Bazar Aidilfitri mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (samb.)
Table 3.1: Statistics of Aidilfitri Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (contd.)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai pembazaan** Number of business stalls				Jumlah pekerja Total number of persons engaged				Nilai Jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)			
	2024	2022	2023	2025		2022	2023	2025		2022	2023	2025	
Malaka	1,647	1,346	968	808	4,219	2,483	2,483	2,589	68,736	47,446	37,298		
Alor Gajah	251	115	80	90	377	179	179	330	4,905	3,431	1,340		
Jasin	156	-	30	-	-	77	77	-	-	487	-		
Kuala Tengah	630	1,241	855	718	3,838	2,226	2,226	2,259	61,775	43,518	35,058		
Negeri Sembilan	1,240	321	766	1,191	891	1,789	1,789	2,537	9,894	22,849	29,028		
Jerabu	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Kuala Pilah	72	35	-	238	41	-	-	476	490	-	1,535		
Port Dickson	135	-	-	10	-	-	-	30	-	-	81		
Rembau	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Seremban	713	271	609	848	430	1,524	1,524	1,881	8,648	20,722	26,821		
Tampin	91	15	-	35	30	-	-	70	755	-	350		
Jempol	131	-	97	60	-	235	235	180	-	2,126	1,441		
Pahang	1,668	482	692	612	1,323	1,783	1,783	1,584	22,296	32,924	28,092		
Bentong	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Cameron Highlands	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Jenarut	100	45	55	50	121	104	104	100	1,680	2,147	1,569		
Kuantan	571	207	360	360	606	1,037	1,037	1,080	12,645	22,658	17,398		
Lipis	102	25	50	-	70	50	50	-	441	838	-		
Pekan	128	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Raub	100	30	60	-	95	143	143	-	665	1,162	-		
Rompin	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Temerloh	178	96	90	202	224	207	207	404	5,219	4,505	9,125		
Narai	119	49	49	-	132	147	147	-	1,054	970	-		
Bera	101	38	28	-	75	75	75	-	595	653	-		
Pulau Pinang	1,801	638	528	748	1,696	1,451	1,451	1,711	43,145	38,076	46,846		
Seberang Perai Tengah	188	180	180	453	452	461	461	936	12,637	13,157	29,051		
Seberang Perai Utara	443	280	280	170	812	846	846	510	23,603	23,135	13,246		
Seberang Perai Selatan	351	100	-	-	250	-	-	-	4,201	-	-		
Timur Laut	570	18	18	50	48	44	44	100	685	735	1,896		
Barat Daya	268	50	50	75	134	100	100	165	2,070	2,049	2,713		

Nota:
Notes:

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 3.1: Saiz dan Bazar Aidilfitri mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (ramah)
Table 3.1: Size of Aidilfitri Bazaar by State & District, 2022, 2023 and 2025 (ramah)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000) Population ('000)	Bilangan gerai peniagaan** Number of business stalls			Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai Jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)		
		2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Perak	2,570	633	938	895	1,563	2,437	2,435	22,847	27,219	27,449
Batang Padang	127	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marang	265	80	105	75	330	257	225	7,018	3,221	3,239
Kinta	523	95	294	248	151	724	744	873	9,538	13,256
Keran	170	43	80	86	94	223	214	1,255	2,525	2,115
Kuala Kangsar	180	80	85	65	252	235	195	3,495	3,703	2,227
Larut dan Matang	278	118	100	160	295	390	480	2,683	1,995	3,825
Hil Perak	142	86	105	20	140	210	60	3,350	1,373	380
Ulu Perak	98	35	74	25	68	174	75	1,276	1,866	330
Perak Tengah	99	-	10	10	-	25	30	-	169	482
Kampar	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mualim	79	49	40	60	92	80	120	1,229	1,085	680
Bagan Datuk	63	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selangor	35	47	45	146	141	118	202	1,708	1,715	1,076
Perlis	297	50	43	40	147	118	120	1,903	1,306	1,245
Selangor	7,363	1,677	2,179	1,873	4,485	6,105	5,822	104,870	112,708	119,830
Gombak	980	64	64	40	125	176	120	1,607	1,844	1,293
Mang	1,176	857	857	813	2,754	2,822	2,772	59,410	53,962	55,594
Kuala Langat	326	125	255	-	174	702	-	3,558	5,257	-
Kuala Selangor	298	80	180	200	212	450	520	3,413	4,133	4,789
Putrajaya	2,360	300	220	230	480	477	690	16,377	18,459	30,819
Sarak Baman	110	165	185	100	495	423	400	10,919	9,785	5,180
Selangor	347	60	-	90	88	-	120	914	-	3,024
Ulu Langat	1,508	86	135	120	20	349	360	7,302	11,609	11,096
Ulu Selangor	258	50	263	280	126	708	840	1,471	8,060	8,225
Terengganu	1,232	916	947	1,540	2,442	2,277	3,568	33,782	31,761	29,944
Besut	165	55	79	188	140	177	294	1,757	2,322	4,056
Dungun	168	211	267	165	658	630	660	5,234	6,018	2,877
Keraman	232	87	180	60	197	477	120	1,906	5,173	979
Kuala Terengganu	245	363	313	620	968	739	1,440	16,427	16,009	17,483
Marang	127	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hulu Terengganu	75	33	87	200	84	220	400	1,086	1,895	2,755
Sekiu	64	20	21	195	20	33	300	381	917	364
Kuala Nerus	156	147	-	132	373	-	264	4,991	-	876

Nota:
Notes:

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

Jadual 3.1: Statistik Bazar Aidilfitri mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (samb.)
Table 3.1: Statistics of Aidilfitri Bazaar by State & District, 2022, 2023 and 2025 (contd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai premis/stand** Number of business stalls				Jumlah peserta Total number of persons engaged			Nilai jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)	
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Sabah	3,742	226	662	946	464	1,597	2,848	5,227	19,135	21,237
Tawau	414	200	240	544	417	614	1,632	4,490	6,307	11,602
Lehad Daku	264	-	70	80	-	102	240	-	539	603
Semporna	199	-	-	74	-	-	222	-	-	166
Sandakan	499	26	44	28	47	97	84	737	1,166	640
Kinabatangan	164	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beluran	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kota Kinabalu	547	-	264	140	-	834	630	-	11,933	8,226
Rahau	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kota Belud	111	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuaran	142	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Penampang	168	-	28	-	-	70	-	-	190	-
Papar	156	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kudat	93	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kota Marudu	74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pinas	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beaufort	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kuala Penyu	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sisilang	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tenom	64	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nabawan	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Keningau	158	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tambunan	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kunak	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tongod	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Putatan	71	-	16	80	-	-	160	-	-	-
Telupid	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalabakan	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Nota:
Notes:

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
*Member of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.
**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
**According to the Local Authority record.

Jadual 3.1: Statistik Bazar Aidilfitri mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (samb.)
Table 3.1: Statistics of Aidilfitri Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (cont'd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000)* Population ('000)	Bilangan gerai perniagaan** Number of business stalls			Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai Jualan (RM) '000) Sales value (RM) '000		
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Sarawak	2,618	160	303	297	251	820	724	6,559	18,310	17,498
Kuching	625	57	-	272	148	572	664	6,125	15,202	17,237
Bau	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lundu	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samarahan***	136	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Serian***	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Simunjan	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
En Anson	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lubok Antu	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belong	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saratok	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Serikei	45	43	79	15	103	237	45	434	665	164
Maradong	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Da'it	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Adau	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sibu	255	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Delet	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mukah	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Karawit	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Britalia	189	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tatau	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kipit	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Song	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Nota:
Notes:

*Bilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

**Berdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

***Termasuk daerah Siburan
Includes district of Siburan

****Termasuk daerah Gedong
Includes district of Gedong

Jadual 3.1: Statistik Bazar Aditif/mi mengikut Negeri & Daerah, 2022, 2023 dan 2025 (samb.)
Table 3.1: Statistics of Aditif/mi Bazaars by State & District, 2022, 2023 and 2025 (cont'd)

Negeri/Daerah State/District	Penduduk ('000) ^a Population ('000)	Bilangan gerai perniagaan ^b Number of business stalls			Jumlah pekerja Total number of persons engaged			Nilai Jualan (RM' 000) Sales value (RM' 000)		
	2024	2022	2023	2025	2022	2023	2025	2022	2023	2025
Belaga	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Meri	255	-	4	-	-	11	-	-	300	-
Marudi	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Limbang	47	-	-	10	-	-	15	-	-	77
Larut	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mulu	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Asajaya	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pakan	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selangau	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tedui	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pusa	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kobong	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tanjung Manis	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sebauh	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bukit Mabong	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sutris	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Batu	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Talang Ucan	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
W.P. Kuala Lumpur	2,088	266	220	218	486	582	614	20,292	19,898	19,048
W.P. Labuan	101	-	44	44	-	80	88	-	510	397
W.P. Putrajaya	120	260	200	200	483	617	1,300	18,787	16,713	17,386

Nada.
Notes:

^aBilangan Penduduk merujuk kepada Anggaran Penduduk Semasa, Malaysia, 2024.
Number of Population refers to the Current Population Estimates, Malaysia, 2024.

^bBerdasarkan kepada rekod Pihak Berkuasa Tempatan.
According to the Local Authority record.

Bahagian 5

Nota Teknikal

Nota Teknikal

1. PENDAHULUAN

Penerbitan Bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025 ini diterbitkan berdasarkan survei yang dijalankan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM). Survei ini meliputi senarai bazar yang terpilih mengikut daerah yang diperoleh dari Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Laporan ini membentangkan statistik berkaitan bilangan gerai, nilai jualan dan bilangan pekerja bazar Ramadan dan Aidilfitri di seluruh negara pada tahun 2025. Bilangan gerai yang berdaftar diperoleh daripada PBT. Statistik yang dipamerkan adalah di peringkat daerah, negeri dan nasional.

2. OBJEKTIF KAJIAN

Objektif survei ini adalah untuk mengira nilai jualan semua bazar Ramadan dan Aidilfitri yang berdaftar dengan PBT di peringkat daerah, negeri dan nasional bagi tahun 2025.

3. KUASA PERUNDANGAN

Maklumat yang dikumpul melalui kajian ini adalah mengikut peruntukan Akta Perangkaan 1965 (Disemak 1989). Seksyen 6 dibawah Akta ini mengkehendaki mana-mana individu perlu memberikan butiran maklumat sebenar atau anggaran terbaik kepada DOSM. Sementara itu, Seksyen 7 dalam Akta yang sama memperuntukan denda kepada responden yang gagal memberi kerjasama dalam pelaksanaan penyiasatan oleh DOSM. Mengikut Akta ini, maklumat terperinci yang dikumpul adalah sulit dan hanya angka agregat diterbitkan.

4. SKOP KAJIAN

Skop kajian adalah meliputi semua bazar Ramadan dan Aidilfitri seluruh negara yang beroperasi pada tahun 2025 dan berdaftar serta mendapat lesen perniagaan di bawah PBT.

5. SUMBER DATA DAN KAEDAH KAJIAN

Kaedah pengumpulan data yang digunakan adalah temu ramah secara bersemuka, pemerhatian dan panggilan telefon yang pemilihannya dibuat secara rawak. DOSM juga menggunakan data pentadbiran yang diambil daripada PBT dan agensi lain. Ini membolehkan DOSM mengumpul data yang lebih komprehensif.

6. SOAL SELIDIK

Maklumat utama yang dikumpul dalam kajian ini ialah nilai jualan dan bilangan pekerja yang terlibat dalam bazar Ramadan dan Aidilfitri 2025. Manakala bilangan gerai diperoleh daripada PBT.

7. TEMPOH PERLAKSANAAN SURVEI

Survei Bazar Ramadan dan Aidilfitri bermula dari 2 hingga 30 Mac 2025.

8. KONSEP DAN DEFINISI

i. Pertubuhan

Kajian ini dilaksanakan dengan menggunakan pendekatan pertubuhan. Pertubuhan ditakrifkan sebagai “satu unit ekonomi yang bergiat di bawah satu aktiviti, di bawah penguasaan tunggal yang sah dan beroperasi di satu lokasi fizikal”. Setiap pertubuhan diberikan klasifikasi industri yang berdasarkan aktiviti utama dan bukannya mengikut syarikat induk.

a. Bazar Ramadan

Merujuk kepada pertubuhan/gerai yang menjalankan aktiviti jualan makanan dan minuman atau lain-lain juadah sepanjang bulan Ramadan.

b. Bazar Aidilfitri

Merujuk kepada pertubuhan/gerai yang menjalankan aktiviti jualan pakaian, biskut/kuih raya atau lain-lain sempena sambutan hari raya Aidilfitri.

ii. Nilai Jualan

Nilai barangan yang dijual oleh peniaga/pengusaha kepada pengguna/ pembeli.

iii. Bilangan Pekerja

Jumlah pekerja termasuk semua pemilik yang bekerja dan rakan niaga yang aktif, pekerja keluarga yang tidak bergaji dan pekerja yang bekerja pada tempoh kajian.

9. PEMBUNDARAN

Penjumlahan komponen mungkin berbeza dengan angka jumlah kecil atau jumlah besar disebabkan pembundaran.

